Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS INFORMATIE -

Integraal Veiligheid Plan (IVP) op basis van sjabloon 2.0.4

Project: GO NN 2021-2022

Datum	29 april 2020
Status	definitief

V&G Coördinator Ontwerpfase	K. Kamstra
V&G Coördinator Uitvoeringsfase	Na gunning te bepalen

Colofon

Documentinformatie

Uitgegeven door	GO NN 2021-2022
Technisch manager	K.Kamstra
Telefoon	+31653420969
Opgesteld door	B. Groot
Versie	1.0
Status	definitief

Acceptatie

Uitgegeven door: PPO NN B Wegen		Paraaf:	Datum:
Opsteller(s)	B. Groot		20-1-2020
Vrijgave Technisch manager:	K. Kamstra		21-4-2020
Vaststelling Project Manager:	M. Kievit		29-4-2020

Versiebeheer

Versie	Datum	Reden van uitgifte/wijzigingen
0.1	20-1-2020	Opstellen concept
0.2	20-4-2020	Bijstellen concept
0.3	21-4-2020	Bijstellen concept
1.0	29-4-2020	Laatste review

Inhoud

Inleiding 5

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden 7
1.1 Beleidsverklaring DG 7
1.2 Ambitie en doelen 9
1.3 Gedragsregels voor projectmedewerkers 9
1.4 Gedragsregels veiligheid (project) management 10
1.5 Relevante veiligheidsdomeinen 10

2 Het project 11
2.1 Reikwijdte en grenzen project11
2.2 Betrokken partijen11
2.3 V&G-coördinatoren Ontwerp en Uitvoeringsfase 12
2.4 Planning van de werkzaamheden 14

3 Maatregelen 15
3.1 Algemeen 15
3.2 Arbeidsveiligheid 15
3.3 Verkeersveiligheid 19
3.4 Externe veiligheid 19
3.5 Constructieve veiligheid 19
3.6 Brandveiligheid 19
3.7 Integrale beveiliging19
3.8 Hulpverlening 20
3.9 Kruisende of rakende infrastructuur21

4 Afspraken 22
4.1 Afstemming integrale veiligheid en Veiligheids- & Gezondheidscoördinatie 22
4.2 Actualisatie IVP en RI&E22
4.3 Warme overdracht22

5 Wijze van toezicht24
5.1 Toezicht door de opdrachtgever24
5.2 Toezicht door de opdrachtnemer 24

6 Incidentregistratie en afhandeling 26
6.1 Melden van incidenten26
6.2 Crisisplan 28
6.3 Wie is actiehouder voor opvolging MIR-melding 28
6.4 Afhandeling van incidenten 29
6.5 Rapportage door de opdrachtnemer 29

7 Voorlichting en opleiding30

Bijlage A Definities 32

Bijlage B Ontwerp RI&E 34

Bijlage C Taken en verantwoordelijkheden integrale veiligheid IPM-rolhouders 26

Bijlage D Calamiteitenbestrijding28

Bijlage E Overdrachtsformulier VGCO naar VGCU 30

Bijlage F Gebruikte afkortingen 33

Inleiding

Dit IVP is de invulling van het wettelijk vereiste V&G plan voor arbeidsveiligheid, uitgebreid met de overige specifieke veiligheidsdomeinen voor Rijkswaterstaat. Als Opdrachtgever heeft Rijkswaterstaat de verantwoordelijk om tijdens de ontwerpfase dit IVP:

- Op te (laten) stellen en;
- Onderdeel te laten zijn van het contractdossier en;
- Beschikbaar te stellen op de bouwlocatie alvorens de uitvoeringswerkzaamheden van start gaan (= moment dat opdrachtnemers op de bouwlocatie komen").

Als er fysieke werkzaamheden op de bouwlocatie worden uitgevoerd, is de opdrachtnemer vervolgens verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit IVP en het actualiseren ervan zodra de uitvoeringswerkzaamheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij risicovolle werkzaamheden of als via een ander contract een nieuwe partij op de bouwlocatie werkzaamheden gaat verrichten. In deze gevallen zal de V&G-coördinator Uitvoeringsfase namens de opdrachtnemer, in overleg met de V&G-coördinator Ontwerpfase namens de opdrachtgever, moeten zorgen voor de noodzakelijke afstemming en coördinatie.

Dit IVP is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1: een beschrijving van de RWS veiligheidsambitie alsmede de project specifieke veiligheidsdoelstellingen.
- Hoofdstuk 2: een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwlocatie, de naam van de coördinator Ontwerpfase en van de coördinator Uitvoeringsfase;
- Hoofdstuk 3: de maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in bijlage B;
- Hoofdstuk 4: de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk 3;
- Hoofdstuk 5: de wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend; Hoofdstuk 7: de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven.
- Bijlage A: Definities Integrale Veiligheid en Veiligheidsdomeinen.
- Bijlage B: een inventarisatie en evaluatie van de specifieke gevaren voor het betreffende bouwwerk (de objectrisico's) en specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de bouwwerkzaamheden en in voorkomend geval van de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (de samenlooprisico's);
- Bijlage C: Taken en verantwoordelijkheden integrale veiligheid IPM-rolhouders
- Bijlage D: Organisatie Calamiteitenbestrijding;
- Bijlage E: Overdrachtsformulier veiligheidsdocumenten van Opdrachtgever naar Opdrachtnemer door veiligheidscoördinatoren;
- Bijlage F: Gebruikte afkortingen.

Dit IVP is een coördinatie document dat zal worden aangepast indien wijzigingen in de praktijk daar aanleiding toe geven. Zie hiervoor de tabel "versiebeheer" in de colofon. Voorbeeld: in het IVP voor een vijfjarig onderhoudscontract kan bij de voorbereiding nog niet worden voorzien welke partijen in het vijfde jaar

ingeschakeld gaan worden. Zodra dat wel bekend is, zal het IVP hierop moeten worden aangepast.
Indien volledig ingevuld en correct gebruikt voldoet dit IVP aan de wettelijk vereisten voor een V&G-plan; hierdoor is een separaat V&G-plan niet nodig.

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1 Beleidsverklaring DG

Met deze beleidsverklaring beloven we dat we ons uiterste best gaan doen om onze maatschappelijke taken zo veilig mogelijk uit te voeren over de volle breedte van ons werkgebied.

Het is onze plicht en onze ambitie om ons land te beschermen tegen hoog water. De gebruikers moeten onze wegen en vaarwegen, oppervlaktewateren en objecten veilig kunnen gebruiken. Ook het werken aan de veiligheid van de omwonenden van ons werkgebied is onze zorg. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen die bij Rijkswaterstaat of in onze opdracht werkt, zijn of haar werk veilig kan doen.

We streven ernaar om in 2018 het proactieve veiligheidsniveau te hebben bereikt op de
veiligheidscultuurladder. Dit betekent dat we binnen Rijkswaterstaat continu gericht zijn op het
voorkomen van veiligheidsrisico's en incidenten en dat blijven doen.

Dat doen we door actief en effectief samen te werken aan veiligheid en goed af te stemmen. Zowel binnen Rijkswaterstaat als met onze maatschappelijke partners en met behoud van ieders
verantwoordelijkheid. Rijkswaterstaat heeft daarin een voorbeeldfunctie en neemt een voortrekkersrol.

Wij werken daaraan volgens een veiligheidsmanagementsysteem dat erop is gericht de veiligheidssituatie van onze objecten en infrastructuur continu te verbeteren. Over de voortgang en de resultaten daarvan leggen we verantwoording af.

Als het gaat om de arbeidsveiligheid streven we naar 0 doden en 0 ernstig gewonden.
Als anderen werken op onze terreinen, zorgen we ervoor dat ook zij voldoen aan de veiligheidseisen en -normen die we aan onze eigen medewerkers stellen.

Wij kennen de belangrijkste veiligheidsrisico's op onze netwerken. We werken continu samen aan het beter beheersen ervan en ontwikkelen het leiderschap, de kennis en het vakmanschap dat daarvoor nodig is.

Bovendien investeren we in een open cultuur die erop gericht is samen continu te verbeteren, te leren en elkaar scherp te houden. Een cultuur waarin we open het gesprek aangaan over risico's, dilemma's, fouten en onveilig gedrag.

Als het nodig is, spelen we veerkrachtig, daadkrachtig en professioneel in op gevaarlijke situaties en incidenten. We communiceren hier eerlijk, open, tijdig en correct over en werken aan goede voorlichting over de veiligheid op en rond onze netwerken.

Tenslotte analyseren we incidenten om daarvan te leren. Opdat we maatregelen kunnen nemen om die incidenten in het vervolg te voorkomen. Daarmee krijgen we een steeds scherper oog voor nieuwe ontwikkelingen die de veiligheid in ons werkgebied bedreigen.

Michèle Blom
Directeur-generaal Rijkswaterstaat

1.2 Ambitie en doelen

Rijkswaterstaat heeft zich gecommitteerd aan een proactieve en integrale aanpak van veiligheidszorg voor:

- Medewerkers en andere betrokkenen;
- Gebruikers van de wegen en de vaarwegen;
- Omwonenden.

Aan veiligheid doen we geen concessies met als resultaat:
nul doden en nul ernstig gewonden.

Deze algemene ambitie is door de opdrachtgever en het projectteam voor dit specifieke project vertaald in de volgende project specifieke doelen:

De RWS-ambitie is een richtinggevende doelstelling die bedoeld is om alle betrokkenen (van ON én van RWS) te motiveren er alles aan te doen om het werk zo veilig mogelijk te realiseren. Als projectteam zijn we ons er allemaal, in voorbereiding, realisatie en nazorg, van bewust welke mogelijke risico's de werknemers en weggebruikers lopen en ons handelen draagt bij aan het verkleinen van deze risico's. Bij het bezoek van een projectlocatie, volgen we de Veiligheidsinstructie op. Eventuele onveilige situaties worden gemeld bij de leidinggevende ter plaatse.

• Alle ongevallen worden door ON gemeld en door het project in het MIR opgenomen;
• Geen ongevallen onder het publiek en gebruikers als gevolg van de werkzaamheden;
• Geen opmerkingen van de Arbeidsinspectie;
• Tijdens de uitvoering niet meer verkeersongevallen op de weg/vaarweg dan onder normale omstandigheden; .
• Voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving en aan het beleid, de normen en de richtlijnen van RWS;
• Voldoen aan de RWS-ambitie voor integrale veiligheid. Dit is nul doden en nul gewonden onder RWS-personeel en personeel van contractanten die werken in opdracht van RWS;
• Zo veel als mogelijk bij de bron aanpakken van veiligheidsrisico's conform de arbeid hygiënische strategie (OG en ON);
• Werken aan een proactieve veiligheidscultuur in het project (alert zijn op mogelijke nieuwe risico's);
• Inventariseren en beheersen van de risico's voortkomend uit de voorgeschreven taken, services en activiteiten (ON);
• Aanvullen, complementeren en detailleren van bestaande plannen (IVP) en dossiers (IVD en V&G dossiers) (ON).

1.3 Gedragsregels voor projectmedewerkers

Ter ondersteuning van een veilige werk- en leefomgeving voor iedereen en een proactieve veiligheidscultuur dient elke medewerker van Rijkswaterstaat zich te houden aan de volgende gedragsregels:

1. Ik heb een voorbeeldfunctie;
2. Ik neem veiligheid altijd mee in mijn werk;
3. Ik zorg voor een veilige werkomgeving;
4. Ik stop elke klus die niet veilig voelt;
5. Ik meld (bijna)ongevallen altijd via 0800-8002 en bespreek deze;
6. Ik zorg voor de juiste persoonlijke bescherming (PBM's).

1.4 Gedragsregels veiligheid (project) management

In onze proactieve veiligheidscultuur nemen onze managers hun verantwoordelijkheid door (dienend) leiderschap en voorbeeldgedrag te tonen. Managers op alle niveaus zijn betrokken bij veiligheid, weten wat er speelt en weten welke veiligheids-kritische activiteiten onder hun verantwoordelijkheid vallen. Ze gebruiken de vakbekwaamheid van medewerkers, zijn alert op afwijkingen en gericht op continue verbetering van de veiligheid en nemen daarvoor de benodigde acties.

1. Ik zie er op toe dat veiligheid tenminste maandelijks op de agenda's staat van het DT, MT, afdelingshoofd en/of (project)teamoverleg.
2. Ik zorg ervoor dat ik permanent op de hoogte word gehouden van de veiligheidsrisico's in mijn afdeling/ project/organisatie en zie er op toe dat deze worden beheerst en zo spoedig mogelijk worden weggenomen.
3. Ik neem meldingen van incidenten en gevaarlijke situaties positief in ontvangst en zorg ervoor dat gevaarlijke situaties zo spoedig mogelijk worden weggenomen, desnoods eerst tijdelijk met een noodmaatregel.
4. Elk ernstig arbeidsongeval met een medewerker of een contractant bespreek ik, zodat de juiste maatregelen worden genomen om een dergelijk ongeval te voorkomen.
5. Bij geconstateerde gevaarlijke situaties in primaire processen waarvoor ik verantwoordelijkheid draag, stuur ik direct een Safety Alert uit, als zo'n situatie ook bij mijn collega's kan optreden.
6. Ik sta bediening van objecten en risicovolle werkzaamheden alleen toe door daartoe adequaat opgeleide medewerkers en contractanten.
7. Ik benadruk het belang van 'Eigen Veiligheid Eerst' voor medewerkers en hulpverleners bij incidenten en calamiteiten.
8. Wanneer ik onveilig gedrag van medewerkers of contractanten zie of hoor, spreek ik hen daar direct en persoonlijk op aan.
9. Ik eis een Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) bij alle risicovolle werkomstandigheden. Zonder afdoende beheersmaatregelen wordt niet gewerkt.
10. Bij verhoogde risicovolle (weers-)omstandigheden bespreek ik de veiligheid van mijn medewerkers en contractanten en leg ik zo nodig het werk stil.

1.5 Relevante veiligheidsdomeinen

Voor dit project zijn de volgende aangekruiste veiligheidsdomeinen relevant:

☒ Arbeidsveiligheid (altijd relevant)	☒ Elektrische veiligheid
☒ Verkeersveiligheid	☐ Tunnelveiligheid
☐ Nautische veiligheid	☒ Constructieve veiligheid
☐ Veiligheid tegen overstromen	☐ Sociale veiligheid
☒ Externe veiligheid	☒ Brandveiligheid
☐ Machineveiligheid	☒ Integrale beveiliging

De aangekruiste veiligheidsdomeinen worden behandeld in dit IVP.

De definities van bovengenoemde veiligheidsdomeinen zijn terug te vinden in Bijlage A.

2 Het project

2.1 Reikwijdte en grenzen project

2.1.1 Omschrijving van het project/bouwwerk

Groot onderhoud aan de RW7, RW31/N31 en de RW32

2.1.2 Locatie van het bouwwerk (fysieke grenzen)

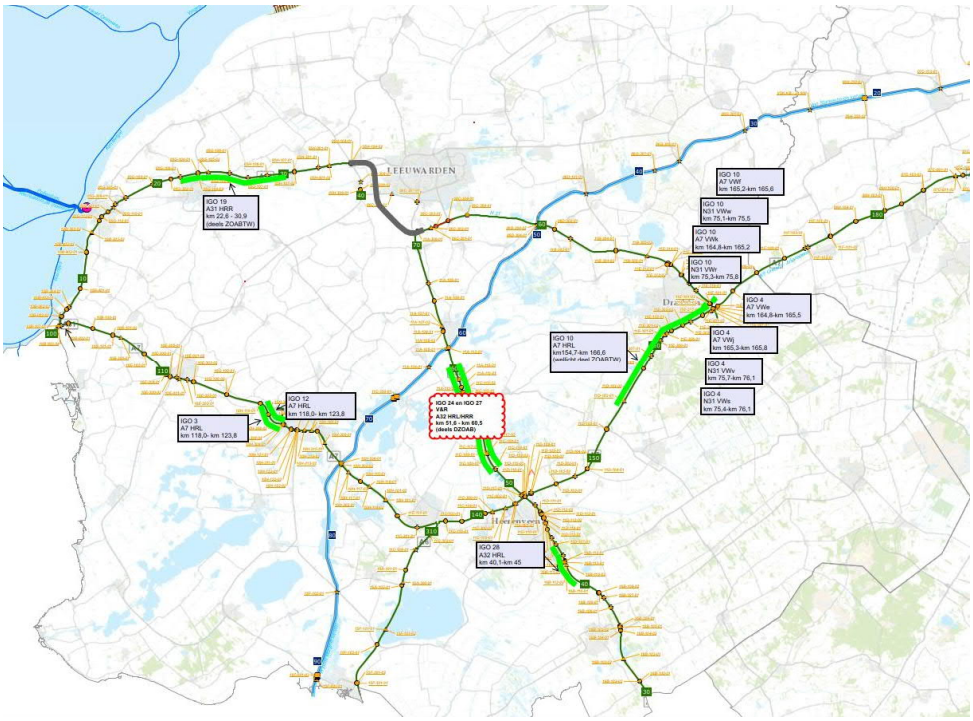

2.2 Betrokken partijen

Deze paragraaf bevat een overzicht van alle betrokken partijen, die belang hebben bij dit IVP.

2.2.1 Opdrachtgever

Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Naam	Dhr. I. Ligtenberg
Bezoekadres	Zuidersingel 3
Postcode en Plaats	8911 AV LEEUWARDEN
Telefoonnummer	+316-51846724
Emailadres	Ingeborg.Ligtenberg@rws.nl

Opdrachtnemer(s)	Na gunning te bepalen
Organisatie	
Naam	Naam
Bezoekadres	Adres
Postcode en Plaats	Postcode, Plaats
Telefoonnummer	Telefoonnummer
Emailadres	Emailadres

2.2.2 Overige partijen

Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Directoraat Generaal Rijkswaterstaat Organisatie Onderdeel Noord-Nederland District West & District Oost
Naam	Dhr. A. Kobus
Bezoekadres	Oedsmawei 32
Postcode en Plaats	9001 ZJ GROU
Telefoonnummer	+31611347728
Emailadres	Albert.kobus@rws.nl

2.3 V&G-coördinatoren Ontwerp en Uitvoeringsfase

2.3.1 V&G-coördinator Ontwerpfase, namens de opdrachtgever

N.B. De wettelijke Ontwerpfase loopt totdat de schop de grond in gaat en eindigt dus niet na Contractgunning. In voorkomende gevallen kunnen Ontwerpfase en Uitvoeringsfase parallel lopen.

V&G Coördinator Ontwerp

Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Naam	Dhr. K. Kamstra
Bezoekadres	Zuidersingel 3
Postcode en Plaats	8911 AV LEEUWARDEN
Telefoonnummer	+31653420969
Emailadres	kanter.kamstra@rws.nl

2.3.2 V&G-coördinator Uitvoeringsfase, namens de Opdrachtnemer

N.B. de wettelijke Uitvoeringsfase begint als “de schop in de grond gaat”.

V&G Coördinator Uitvoeringsfase

Organisatie	Te bepalen na gunning
Naam	Naam
Bezoekadres	Adres
Postcode en Plaats	Postcode, Plaats
Telefoonnummer	Telefoonnummer
Emailadres	Emailadres

Taken coördinator voor de uitvoeringsfase volgens artikel 2.31 van het Arbo-besluit:

De coördinator voor de uitvoeringsfase heeft tot taak om namens de uitvoerende partij:

a. te bewerkstelligen dat de maatregelen die werkgevers en zelfstandigen nemen op de bouwplaats ter bescherming van de veiligheid en gezondheid van werknemers en zelfstandigen op doeltreffende wijze worden toegepast;
b. met het oog op de bescherming van de werknemers en zelfstandigen zeker te stellen dat gelijktijdig of achtereenvolgend aanwezige werkgevers en zelfstandigen op de bouwplaats de werkzaamheden goed op elkaar afstemmen;
c. de voorlichting van werknemers op de bouwplaats te bewerkstelligen;
d. de nodige maatregelen te nemen opdat alleen bevoegde personen de bouwplaats kunnen betreden;
e. ervoor te zorgen dat het veiligheids- en gezondheidsplan, bedoeld in artikel 2.28, en het dossier, bedoeld in artikel 2.30, onder c, worden aangepast indien de voortgang van het bouwwerk of de onderdelen daarvan daartoe aanleiding geven;
f. doeltreffende maatregelen te nemen indien werkgevers of zelfstandigen naar zijn oordeel niet of in onvoldoende mate of op onjuiste wijze uitvoering geven aan een samenhangende toepassing van hun verplichtingen als bedoeld onder a en b.

Zie ook de wettelijke verplichtingen vanuit Arbeidsomstandighedenbesluit Afdeling 5 waaronder art.2.30, 2.31, 2.32 en alle andere relevante artikelen.

2.3.3 Verdeling van overige taken en verantwoordelijkheden

Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Opdrachtgever en Opdrachtnemer. Zowel de Opdrachtgever als de Opdrachtnemer heeft taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden wat betreft het aspect veiligheid in het Project.

Taken en verantwoordelijkheden opdrachtgever
Vanuit de Arbowetgeving is de Opdrachtgever verantwoordelijk voor veiligheid en gezondheid vanaf de Planfase tot en met de exploitatiefase. Het projectteam B wegen Noord Nederland is georganiseerd conform het IPM (Integraal Projectmanagement) -model. Het volgende organogram geeft de IPM-rollen weer.

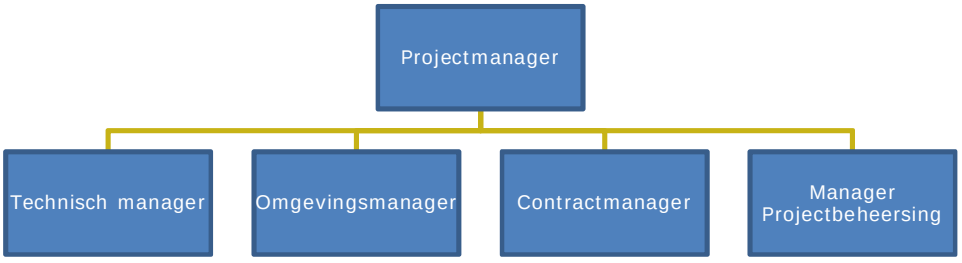

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden m.b.t integrale veiligheid per IPM rolhouder zijn in het algemeen als volgt (Zie ook Bijlage C voor nadere uitwerking):

- • Projectmanager (PM)
    - o Is eindverantwoordelijk voor veiligheid binnen de projectscope.
- Technisch Manager (TM)
    - o Is operationeel verantwoordelijk voor borging van integrale veiligheid.
- Coördinator ontwerpfase hij coördineert:
    - o Dat (ontwerp/uitvoering)keuzes ook een veiligheidscomponent hebben;
    - o Dat deze afwegingen expliciet worden gemaakt, worden vastgelegd en terug vindbaar zijn via het IVD (vervult de functie van V&G dossier, voor Arbeidsveiligheid).
- Manager Projectbeheersing (MPB)
    - o Beoordeelt het veiligheidsmanagement binnen zijn project op werking, prestaties en resultaten, vanuit het perspectief van Managementinformatie, en dus ten dienste van de verantwoordelijkheid van de rolhouders dienaangaande.
- Omgevingsmanager (OM)
    - o Inventariseert klanteisen betreffende veiligheid;
    - o Overlegt met de veiligheidsregio;
    - o Minimaliseert veiligheidsrisico's voor de omgeving, bijvoorbeeld Externe Veiligheid (verkeer, omwonenden);
    - o Communiceert en stemt af met omgeving.
- Contractmanager (CM)
    - o Ziet toe op handhaving van de contracteisen i.h.b. eisen m.b.t. veiligheid;
    - o Ziet toe op uitvoering van het V&G-beleid door opdrachtnemer en dat deze in lijn is met wet- en regelgeving;
    - o Ziet toe op het melden en afhandelen van incidenten door opdrachtnemer;
    - o Bespreekt veiligheid periodiek met opdrachtnemer (knelpunten, opgetreden incidenten, auditresultaten).
- V&G-Coördinator Ontwerpfase
    - o Te bewerkstelligen dat artikel 2.26 van het ARBO-besluit wordt uitgevoerd: De opdrachtgever is verplicht in de ontwerpfase zich ervan te vergewissen dat de betrokken werkgevers en zelfstandigen in staat zijn de verplichtingen voor de arbeidsomstandigheden die gelden in de uitvoeringsfase na te komen, in het bijzonder de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 3, 5, eerste en derde lid, en 8 van de wet en hoofdstuk 4, afdeling 5;
    - o Het te laten opstellen van het IVD en IVP van het project.

2.4 Planning van de werkzaamheden

Beoogde datum aanvang werkzaamheden op bouwlocatie/in areaal Ntb.	Eind 2020
Beoogde datum einde werkzaamheden	Medio 2022

3 Maatregelen

In dit hoofdstuk is weergegeven welke maatregelen volgen uit de geïdentificeerde veiligheids- en gezondheidsrisico's (V&G risico's) - uit bijlage B - om de veiligheid integraal te borgen. Het IVP – en met name dit hoofdstuk – wordt geactualiseerd zodra de werkzaamheden daartoe aanleiding geven. Deze verantwoordelijkheid1 berust bij de uitvoerende partij / de ON.
Alleen die veiligheidsdomeinen welke van toepassing zijn verklaard, zullen in dit hoofdstuk worden behandeld.

3.1 Algemeen

In de navolgende paragrafen zijn per integraal veiligheidsdomein (zie paragraaf 1.5) de in de RI&E Veiligheid (bijlage B) uitgewerkte maatregelen nader toegelicht. Bij de maatregelen wordt verwezen naar de wijze waarop de maatregel is geborgd en wie hiervoor verantwoordelijk is. Maatregelen uit wettelijke eisen worden niet nader toegelicht.
Het gaat over de maatregelen die betrekking hebben op de 'generieke' integraal veiligheidsrisico's:

- uit de samenloop van gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de werkzaamheden (meerdere werkgevers);
- uit de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (het primaire proces);
- uit de interactie met de omgeving;
- die zijn gebonden aan de objecten.

Deze 4 risicocategorieën zijn uitgewerkt onder met name § 3.2 Arbeidsveiligheid. Met het veiligheidsdomein Arbeidsveiligheid wordt invulling gegeven aan de beheersing van veiligheid tijdens de werkzaamheden. In § 3.3 t/m 3.9 is van de overige integraal veiligheidsdomeinen uitgewerkt hoe deze zijn geborgd en worden beheerst.

De 'specifieke' object-gebonden V&G risico's zijn uitgewerkt in de documentatie van het IVD.

Voor de definities van de veiligheidsdomeinen zie bijlage A 'Definities'.

3.2 Arbeidsveiligheid

Arbeidsveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van werknemers (ON, onder- en neven-opdrachtnemers en RWS) en derden in relatie tot de werkzaamheden door de ON. Tevens heeft arbeidsveiligheid betrekking op toereikende hulpverlening na een arbeidsongeval.
Rijkswaterstaat heeft een V&G-coördinator voor de Ontwerpfase aangesteld, zie paragraaf 2.4 "V&G coördinatoren Ontwerp en Uitvoeringsfase". De Opdrachtnemer stelt een V&G-coördinator voor de Uitvoeringsfase aan, die taken en verantwoordelijkheden van de V&G-coördinator Ontwerpfase van Rijkswaterstaat overneemt.
Hiertoe vindt een warme overdrachtsbespreking plaats tussen beide coördinatoren. Tijdens de overdrachtsbespreking zal de V&G-coördinator ontwerpfase van de opdrachtgever de volgende documenten overdragen aan de V&G-coördinator uitvoeringsfase van de opdrachtnemer.

- Ontwerp RI&E uit de ontwerpfase: zie bijlage B bij dit IVP;

- Integraal veiligheidsplan (IVP): dit IVP;
- Integraal veiligheidsdossier (IVD): zie het Integraal Veiligheidsdossier van dit project.

Aan de volgende punten dient aandacht worden besteed:
- Taken en verantwoordelijkheden van de Opdrachtnemer
- Melden van incidenten en/ of gevaarlijke situatie;
- De ter informatie te sturen documenten als Toolboxmeetings, Start werkbesprekingen;
- De, door OG geleverde, rapporten zoals Chroom6, NGCE, Teerhoudend asfalt, instandhoudingsadviezen Kunstwerken e.d.;
- Ontwerp-RI&E veiligheid e.d.

Zie bijlage E voor Overdracht formulier.

Conform het voorschrift vanuit de Arbo wet en Regeling voor een V&G-plan wordt in dit IVP het volgende beschreven:
- De betrokken partijen: zie hoofdstuk 2, Het project;
- De regels en voorschriften: zie hoofdstuk 1, Uitgangspunten en randvoorwaarden;
- De afstemming over V&G-coördinatie: zie de vorige alinea;
- De voorlichting en instructie van medewerkers: zie hoofdstuk 4, Organisatie.

Arbeidsveiligheid heeft specifiek betrekking op de hoofdonderdelen:
- Diverse vooronderzoeken in de Realisatie (waaronder bijvoorbeeld archeologisch onderzoek, bodemonderzoek, asbestonderzoek, Chroom6-onderzoek, niet gesprongen explosieven, kabels en leidingen).
- Mogelijk wordt PFAS vanwege grondverzet door de opdrachtnemer ook als aanvullend onderzoek uitgevoerd.
- Uitvoering/bouw project;
- Werken op en nabij de rijksweg/vaarweg;
- Beroepsmatig gebruik (vaar)weg;
- Beheer en onderhoud;
- Groot onderhoud.

Arbeidsrisico's van het (vaar)weginfrasysteem staan beschreven in Bijlage B RI&E Ontwerpfase.

De top 3 risico's t.a.v. arbeidsveiligheid zijn:
- Aanrijdgevaar;
- Werken op hoogte;
- Gevaarlijke stoffen.

<u>Gevaarlijke stoffen</u>
Binnen het areaal en op/in objecten kunnen diverse schadelijke stoffen aanwezig zijn. De belangrijkste voor dit contract zijn asbest, zware metalen (zoals Chroom-VI en lood), PAK's (teerhoudend asfalt) en (water)bodemverontreinigingen (incl. IBC-bouwstoffen). Ook moet worden gedacht aan blootstelling aan respirabel kristallijn silica (kwartsstof) bij het bewerken van natuurlijke materialen zoals beton of natuursteen.

Afhankelijk van de locatie/object en type werkzaamheden kunnen blootstellings-risico's ontstaan. Om een uitspraak te kunnen doen of er sprake is van gevaarlijke stoffen wordt verwezen naar de betreffende IVD's of dienen waar nodig (aanvullende) inventarisaties en onderzoeken te worden uitgevoerd. Zie ook de ontwerp RI&E in bijlage B en de IVD's. Hieronder worden de stoffen asbest, chroom-VI en (water-)bodemverontreinigingen nader beschreven:

Asbest, beheerobjecten die een zijn gebouwd vóór 1994 hebben inventarisatie rapporten en beheerplannen. Actualisatie van deze rapporten is relevant als beheer objecten in onderhoud worden gegeven. Ter beperking van asbest blootstellingsrisico's is er een e-learning ontwikkeld. Het verdient aanbeveling om deze training door verschillende personeelsleden te laten doen en zich te verzekeren van voldoende kennis over het herkennen en handelen in geval van asbest.

Indien in een uitzonderingssituatie géén of geen geldig asbestonderzoek beschikbaar is en het object vóór 1 juli 1993 is gebouwd, dan wordt deze per definitie aangemerkt als asbestverdacht. Indien de werkzaamheden daar aanleiding toe geven (bijvoorbeeld bij destructieve handelingen) moet eerst asbestonderzoek worden uitgevoerd om de blootstellingsrisico's te kunnen bepalen (afhankelijk van het type werkzaamheden die verwacht of uitgevoerd gaan worden). Indien voor een object asbestonderzoek noodzakelijk is dient de ON dit voorafgaand aan de werkzaamheden af te stemmen met RWS.

Chroom-VI, Rijkswaterstaat gaat ervan uit dat Chroom-VI op veel van de objecten zit omdat deze verf in het verleden veelvuldig is toegepast. Indien van een object geen uitsluitsel kan worden gegeven m.b.t. Chroom-VI dient het object per definitie te worden aangemerkt als Chroom-VI verdacht. Dit betekent dat veelal van de aanwezige kunstwerken die enige vorm van conservering bevatten verdacht zijn op het voorkomen van Chroom-VI.

Indien conservering wordt bewerkt of wanneer werkzaamheden daar aanleiding toe geven, dient eerst onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van zware metalen zoals Chroom-VI en lood. ON dient dit voorafgaand aan het werk af te stemmen met RWS.

Op dit moment onderzoekt Rijkswaterstaat met andere (overheids)organisaties welke methodieken effectief en efficiënt kunnen worden toegepast voor het verwijderen van verflagen met Chroom-VI. Op https://www.rijkswaterstaat.nl/over-ons/contact/veelgestelde-vragen/chroom6/objectenlijst/index.aspx is een objectenlijst (niet limitatief) gepubliceerd met objecten waar Chroom-VI is aangetroffen. Dit overzicht wordt periodiek aangevuld en dient in het kader van Chroom-VI te worden geraadpleegd.

Daar waar geen informatie over bekend is, dient de ON na te gaan welke consequenties dit heeft om veilig te kunnen werken en welke beheersmaatregelen hiervoor noodzakelijk zijn. Het beheersregime chroom-6 (versie 1.0) is gepubliceerd op het Arboportaal. In het beheersregime wordt per werkmethode aangegeven welke veiligheidsmaatregelen genomen dienen te worden als er sprake is van chroom-6. Onderhoud aan de verflagen kan dus uitgevoerd worden mits de genomen maatregelen voldoen aan het beheersregime chroom-6. Dit is voor het I-SZW het toetsingskader.

Teerhoudend asfalt, Indien voor een wegvak onderzoek is uitgevoerd kan deze door de ON worden opgevraagd bij het district. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten en de uit te voeren werkzaamheden door de ON, moet het risico op blootstelling aan teerhoudend asfalt worden bepaald.

Indien geen informatie bekend is moet voorafgaand aan het bewerken van asfaltverhardingen door de ON eerst een verhardingenonderzoek uitgevoerd worden

om de samenstelling van het asfalt en funderingslagen te kunnen bepalen en te kunnen vaststellen of het asfalt teerhoudend is. Dit is met name van belang wanneer er gefreesd wordt in de onderlaag (vanaf 6 cm). De bovenlaag is niet teerhoudend.

(water)bodemverontreiniging, Indien grondroerende werkzaamheden moeten worden uitgevoerd dient in de werkvoorbereiding van ON eerst te worden afgestemd met RWS over de (water)bodemkwaliteit op de betreffende werklocatie door het opvragen van informatie m.b.t de bodemkwaliteit. Indien op basis van beschikbare bodemonderzoeken geen uitspraak kan worden gedaan over de bodemkwaliteit of wanneer er geen geldige (water)bodemonderzoek beschikbaar is dan dient alvorens grondroerende werkzaamheden worden uitgevoerd eerst een (aanvullend) waterbodemonderzoek te worden uitgevoerd.

Op basis van de bodemonderzoeken en bodemkwaliteit moet conform de CROW-publicatie 400 de veiligheidsklasse worden vastgesteld door de ON en overeenkomstig de CROW-publicatie 400 de benodigde veiligheidsmaatregelen worden getroffen

3.2.1 Maatregelen uit generieke samenlooprisico's interactie tussen werkgevers
Samenloop GO NN 2021-2022 werkzaamheden met werkzaamheden van prestatiecontracten, onder- en nevenopdrachtnemers en derden binnen het areaal.
Zie RI&E bijlage B

3.2.2 Maatregelen uit generieke samenlooprisico's interactie tussen werkgevers
Zie RI&E bijlage B.

Noot: doorgaande exploitatie is synoniem met doorgaand wegverkeer of primaire processen.

3.2.3 Maatregelen uit samenlooprisico's interactie met de omgeving
Zie RI&E bijlage B.

3.2.4 Maatregelen uit objectgebonden V&G risico's
Zie RI&E bijlage B

3.2.5 Overige onderwerpen
Extra aandacht wordt gevraagd voor de volgende onderwerpen:

Illegale dumping van chemische stoffen (maatschappelijk probleem)
Door politie wordt steeds vaker drugsafval gevonden in bv. natuurgebieden. In de meeste gevallen zijn het restanten uit een XTC-Lab zoals installaties en vaten met chemische stoffen. Op het moment dat de vaten worden ontdekt moeten de spullen worden opgeruimd en de grond worden gereinigd omdat deze door de aanwezigheid van de chemische stoffen is verontreinigd. Hiervoor zijn vergaande maatregelen nodig welke niet in het Contract zijn opgenomen. Daarom wordt geadviseerd om contact met het drugsafval op enigerwijze te voorkomen en terstond de vondst te melden bij het Bevoegd Gezag (gemeente waarin de drugvondst is gedaan).

Tijdelijk handelingskader PFAS beschikbaar.
Het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie is gepubliceerd op Bodem+.
Het tijdelijke handelingskader biedt een landelijk kader voor de omgang met PFAS-houdende grond en baggerspecie. Dat kader zal eind 2020 juridisch worden verankerd via een wijziging van de Regeling bodemkwaliteit. Omdat sprake is van

een invulling van de zorgplicht, kan dit handelingskader, vooruitlopend op de aanpassing van de regelgeving, nu al worden gebruikt.

3.3 Verkeersveiligheid

Activiteiten vinden plaats op en/of langs bruggen en langs wegen. Het werkterrein, inclusief opslag, en de bouwstroom dient gescheiden te worden van het (weg-,fiets-)verkeer en hun omgeving. Om dit op een veilige manier te kunnen doen dient er gebruik gemaakt te worden van afzettingen conform geldende wet- en regelgeving. Hoe verkeersveiligheid geborgd is en beheerst wordt, is in dit IVP uitgewerkt:

- in de RI&E Ontwerpfase (Bijlage B), onderdeel verkeersveiligheid, risicocodering vv;
- onder 3.2.2 Maatregelen uit generieke samenlooprisico's interactie met doorgaande exploitatie;
- onder 3.2.3 Maatregelen uit samenlooprisico's interactie met de omgeving.

Verkeersveiligheid heeft sterke raakvlakken met de veiligheidsdomeinen arbeidsveiligheid en externe veiligheid.

3.4 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor dit contract worden geen werkzaamheden in relatie tot externe veiligheid uitgevoerd. Echter zijn er wel raakvlakken met externe veiligheid en gevaarlijke stoffen. Denk hierbij aan pompstations, ondergrondse buisleidingen met gevaarlijke inhoud en het transport van gevaarlijke stoffen over het wegennet. Diverse Rijkswegen binnen Noord Nederland zijn aangewezen als basisnetroute. Zie voor het volledige overzicht bijlage I in de Regeling Basisnet. Actuele en locatie gebonden informatie met betrekking tot gevaarlijke stoffen/ externe veiligheid is te vinden in de risicokaart (te raadplegen via www.risicokaart.nl).

3.5 Constructieve veiligheid

In het kader van constructieve veiligheid gaat het om de veiligheid van constructies in relatie tot sterkte, belasting, schade, levensduur etc. De constructieve veiligheid kan afnemen door bijvoorbeeld gewijzigd gebruik (gebruiksintensiteit is toegenomen), schades, einde levensduur en specifieke risico's zoals vermoeiing van staal, betonrot en scheurvorming bij betonconstructies en houtrot bij houtconstructies. In onderhoudscontracten zelf worden doorgaans, als alleen wordt onderhouden, geen dusdanige wijzigingen aan objecten verricht, dat in het kader van constructieve veiligheid aparte producten dienen te worden opgesteld. Constructieve veiligheid blijft echter van belang: bestaande constructies kunnen onveiliger zijn dan verondersteld.

3.6 Brandveiligheid

In het kader van brandveiligheid gaat het om de veiligheid van personen met betrekking tot brand en de gevolgen daarvan. Het raakvlak met dit domein is naar verwachting beperkt en heeft voornamelijk betrekking op het uitvoeren van brandgevaarlijke werkzaamheden of het uitvoeren van werkzaamheden nabij risicovolle objecten zoals benzinestations.

3.7 Integrale beveiliging

Integrale beveilig wordt in dit project beperkt tot de volgende onderdelen Informatiebeveiliging:

- Beschikbaarheid: informatie en persoonsgegevens zijn op de juiste momenten beschikbaar;
- Exclusiviteit/Vertrouwelijkheid: toegang tot en kennisname van een informatiesysteem en de informatie alsmede de persoonsgegevens daarin, is beperkt tot een gedefinieerde groep van gerechtigden;
- Integriteit: informatie, persoonsgegevens en computerprogrammatuur zijn correct en volledig.

Bescherming van persoonsgegevens:

- Geen mogelijkheid tot herleiding van gegevens tot personen zonder aangetoonde noodzakelijkheid;
- Gegevens alleen te gebruiken voor doeleinden die verenigbaar zijn met het doel waarvoor zij oorspronkelijk zijn verzameld (doelbinding);
- Meldplicht dat gegevens worden verzameld, met welk doel dit gebeurt en door wie (transparantie);
- Persoonsgegevens zijn toereikend, ter zake dienend, niet bovenmatig, juist en nauwkeurig (kwaliteit);
- Persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk (tijdsgebonden);
- Gegevens worden adequaat beveiligd tegen verlies en onrechtmatig gebruik (beveiliging).
-

Hoe integrale beveiliging geborgd is en beheerst wordt, is in dit IVP uitgewerkt:

- in de RI&E Ontwerpfase (Bijlage B), onderdeel Integrale beveiliging;
- onder 3.2.1 Maatregelen uit generieke samenlooprisico's interactie tussen werkgevers;
- onder 3.2.3 Maatregelen uit samenlooprisico's interactie met de omgeving;
- onder 3.2.4 Maatregelen uit object-gebonden V&G risico's.

3.8 Hulpverlening

Hoewel Hulpverlening geen veiligheidsthema is, dient men met het volgende rekening te houden:

De openbare hulpverleningsdiensten (OHD) in Nederland bestaat uit de brandweer, de politie en de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen). De OHD kennen elk hun eigen organisatie en wettelijke taken en werken samen bij hulpverlening en rampenbestrijding.

Daar waar het perceel grenst aan Duitsland dient rekening gehouden te worden met hulpverlening vanuit deze landen. Voor zowel Nederland en Duitsland geldt hetzelfde alarmnummer 112.

In alle fasen van het Werk dienen hulpverleningsdiensten ter plaatse kunnen komen. Bij ‘normaal’ gebruik van het areaal zijn er geen voorziene belemmeringen voor toegang. Afhankelijk van het Werk kan deze situatie veranderen. De Opdrachtnemer zal hier te allen tijde rekening mee moeten houden bij de uitvoering van zijn werkzaamheden.

Van Opdrachtgever en Opdrachtnemer wordt verwacht dat ze de verplichtingen van de hulpverlening maximaal respecteren en faciliteren. Voor de Opdrachtnemer betekent dat:

- Het verlenen van doorgang aan de hulpverleningsdiensten:
- Het vrijhouden van doorgangen voor hulpverlening gedurende de werkzaamheden;
- Het tijdig bespreken van toegangsroutes voor de hulpverlening.

3.9 Kruisende of rakende infrastructuur

Naast genoemde veiligheidsdomeinen heeft het project ook te maken met kruisende of rakende infrastructuur, zoals:

- Spoor;
- Nutsvoorzieningen (hoogspanningsmasten, gasleidingen, kabels & leidingen);
- Onderliggend wegennet.

Beheerder van het hoogspanningsnet is TenneT.
Met de partij van Tennet vindt enkel een raakvlak plaats op de volgende locaties:

Er zijn geen specifieke raakvlakken met Tennet.

Hierbij is benodigd dat afstemming met Tennet over de werkzaamheden door de opdrachtnemer plaatsvindt.

Wet– en regelgeving:

- De veiligheid op het spoor wordt geregeld o.b.v. de Kadernota Railveiligheid;
- Graafwerkzaamheden zijn geregeld met de Wet Informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION, v/h de grondroerdersregeling). Iedereen die machinale graafwerkzaamheden gaat of laat verrichten, is wettelijk verplicht vooraf een graafmelding of KLIC-melding te doen.

4 Afspraken

4.1 Afstemming integrale veiligheid en Veiligheids- & Gezondheidscoördinatie

Op basis van het resultaat van de contractvoorbereidingsfase zal de ON de realisatie van de bouwwerken, zoals bedoeld in het Arbobesluit, voortzetten in de realisatiefase (ontwerp, bouw en onderhoud). De ON zal hiervoor een coördinator aanstellen, die de taken/verantwoordelijkheden van de projectadviseur integrale veiligheid en de V&G-coördinator van de contractvoorbereidingsfase zal overnemen. In een overdrachtsbespreking zullen formeel de veiligheidsdocumenten worden overgedragen en de integrale veiligheidsrisico's en beheersmaatregelen worden besproken. Het gaat in ieder geval om de volgende documenten:

- RI&E uit de contractvoorbereidingsfase.
- Integraal Veiligheidsplan (dit plan) gebaseerd op de contractvoorbereidingsfase.
- Integraal Veiligheidsdossier.
- Overige relevante documenten.

De rollen en taken van de ON op het gebied van projectmanagement, omgevings-management, technisch management, projectbeheersing en contractmanagement/ ondersteuning zijn beschreven in de vraagspecificatie proces. De rollen en taken die direct te maken hebben met integrale veiligheid, worden hier ook in benoemd. Het betreft onder meer het opstellen van een Integraal Veiligheidsplan en het uitwerken en bijhouden van een Integraal Veiligheidsdossier.

De ON dient zijn beleid op het gebied van integrale veiligheid conform de eisen van de vraagspecificatie proces na te komen.
Niet beschreven in de vraagspecificatie maar wel uit te voeren, het organiseren en faciliteren van gezamenlijke Safetywalks. De frequentie is op zijn minst:

- 1x per jaar per object.

De ON dient zich te conformeren aan de huisregels complexen van Rijkswaterstaat.

4.2 Actualisatie IVP en RI&E

Dit IVP is opgesteld tijdens de contractvoorbereidingsfase. Het wordt geactualiseerd aan het begin van elke volgende projectfase en/of na elke actualisering van de RI&E. De RI&E dient geactualiseerd te worden indien de voortgang van het bouwwerk of onderdelen daarvan daartoe aanleiding geven.

4.3 Warme overdracht[1]

Bij gunning
Na afloop van de contractvoorbereidingsfase zal de OG het werk uitbesteden aan een marktpartij (ON). Tijdens de overdrachtsbespreking zal de V&G-coördinator ontwerpfase voor de contractvoorbereidingsfase (RWS) in een warme overdracht o.a. de volgende documenten overdragen aan de V&G-coördinator van de opdrachtnemer:

- Ontwerp RI&E tot en met de contractvoorbereidingsfase;
- Relevante informatie uit de beschikbare Integrale Veiligheidsdossiers.

[1] Met warme overdracht kan ook een digitale warme overdracht worden bedoeld waarbij aanwezigen communiceren middels beschikbare apps als Skype, Zoom etc. in plaats van een fysieke bijeenkomst te organiseren. Noodzaak en aanleiding hiertoe kan voortkomen uit het uitbreken van een pandemie als bijvoorbeeld Covid-19. RWS en ON conformeren zich aan de richtlijnen van het RIVM.

In het overleg wordt o.a. dit IVP en het IVD (incl. object-RI&E Tijdens het overleg worden verwachtingen ten aanzien van veiligheid gedeeld en worden afspraken gemaakt over directe communicatielijnen in geval van incidenten.
In het overleg worden ook belangrijke telefoonnummers en contactpersonen gedeeld.

Na afloop contract
Bij het aflopen van het contract zullen alle relevante (veiligheids-)stukken als o.a. de bijgewerkte (actuele) IVD's weer over worden gedragen aan RWS.

5 Wijze van toezicht

Rijkswaterstaat heeft als opdrachtgever de verplichting om toe te zien of de contractverplichtingen en veiligheidseisen worden nageleefd in de uitvoeringsfase. Op welke wijze en in welke hoedanigheid zal nader afgestemd moeten worden. Rijkswaterstaat kan er bijvoorbeeld voor kiezen om safety walks of veiligheidsrondes in te plannen. Zie Safety Walk en Veiligheidsronde op de Intrasite van Rijkswaterstaat, afdeling Veiligheid.

De opdrachtnemer heeft na gunning de verplichting om de door Rijkswaterstaat opgelegde veiligheid maatregelen na te leven én aan te geven op welke wijze de naleving wordt geborgd. De wijze waarop de opdrachtnemer de veiligheidsmaatregelen gaat naleven wordt beschreven in het veiligheids- en gezondheidsplan uitvoeringsfase.
In dit hoofdstuk is uitgewerkt hoe inhoud wordt gegeven aan het toezicht op de maatregelen zoals bedoeld in hoofdstuk 3.

5.1 Toezicht door de opdrachtgever

De OG is ervoor verantwoordelijk dat het object veilig is en blijft en dat er handhaving / toezicht is op naleving van de veiligheidsregels van het object.
Hieraan geeft de OG (risico gestuurd) invulling met:

- de PSU en de PFU met daarin aandacht voor de veiligheidsaanpak van de ON;
- deelname (Beheerder/VWM/GO NN 2021-2022) aan startwerk- en veiligheids-/bouwoverleggen van ON;
- minimaal 1 x per jaar een safety walk met de directie / topmanagement (OG/ON);
- ongeplande en geplande veiligheidsronden met periodieke deelname van IPM-rolhouders;
- systeemgerichte contractbeheersing:
- waarnemingsronden (brede scope, waarvan veiligheid onderdeel is);
- systeem- en procestoetsen op integrale veiligheid;
- producttoetsen in het kader van acceptatie (ANNEX III);
- producttoetsen o.b.v. risicovolle werkzaamheden.
- beoordeling van de voortgangsrapportage van de ON en overleg hierover;
- beoordeling van door de ON gemelde incidenten, ongevallen, security incidenten, ongevalsonderzoek rapportages en afstemming hierover en het doormelden van de incidenten in de landelijke database van het MIR;
- periodieke trendanalyse van eigen observaties en meldingen en rapportages van de ON.

5.2 Toezicht door de opdrachtnemer

De ON is verantwoordelijk voor het veilig en met zo min mogelijk hinder voor het (vaar)wegverkeer verlopen van de werkzaamheden en het houden van toezicht hierop.
In dit kader is de ON verantwoordelijk voor de (V&G) coördinatie van de interactie met onderaannemers, overige neven-opdrachtnemers, derden, voorgeschreven zelfstandige hulppersonen, doorgaande exploitatiewerkzaamheden en de omgeving.
Hiertoe houdt de ON toezicht op m.n.:

- dat de (samenwerkende) partijen de V&G beschermingsmaatregelen doeltreffend toepassen;
- dat de (samenwerkende) partijen de werkzaamheden goed op elkaar afstemmen;
- de effectiviteit van de maatregelen, ter voorkoming van het betreden van de werklocatie(s) door onbevoegden.
- Hoe de ON invulling geeft aan deze wettelijke en contractuele verplichtingen wordt door hem geborgd in m.n. zijn veiligheidsbeheerssysteem , het IVP / V&G plan en de (V&G) werkplannen.
- Aangezien de Opdrachtnemer zijn deel van de verantwoording op het gebied van veiligheid niet geheel aan zijn Onder-opdrachtnemer kan overdragen, dient er een goede afstemming te zijn tussen de V&G-coördinator Ontwerp van de Opdrachtgever en de V&G-coördinator van de Opdrachtnemer.
- Om te kunnen voldoen aan de keten-aansprakelijkheid dient de Opdrachtnemer kennis te nemen van de wettelijke V&G-documenten van zijn Onder-opdrachtnemer(s) zoals het V&G-plan met bijbehorende RI&E en deze te accorderen.
- Voor de coördinatie van werk en werkzaamheden door neven-opdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen stelt de ON een plan op waarmee in deze invulling gegeven wordt aan coördinatie van:
    - toegang verschaffen en begeleiding in het Areaal;
    - veiligheid en gezondheid;
    - hinder en verkeersmaatregelen;
    - communicatie met de wegbeheerder;
    - aanvraag en afgifte (werk)vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en/of toestemmingen;
    - coördinatieplanning;
- De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot verkeersmanagement te verrichten, zodanig dat veiligheid en minimale verkeershinder zijn gewaarborgd.
- Hiervoor stelt de ON een Verkeersmaatregelenplan en Incidentmanagementplan op.

6 Incidentregistratie en afhandeling

Waarom melden van gevaarlijke situaties tot en met ongevallen met zwaar letsel? Het melden van incidenten is belangrijk om veiligheid onder de aandacht te brengen en te houden, gevaarlijke situaties te doorzien en er adequaat mee om te gaan. Daardoor kan voorkomen worden dat er ongevallen plaatsvinden waarbij men zwaar letsel oploopt of erger de dood tot gevolg heeft.

Onderstaande IJsberg theorie is algemeen van toepassing dus ook op het project. Laten we zorgen dat deze ijsbergtheorie niet op ons project van toepassing wordt. Dit wil zeggen dat we geen incidenten met letsel of erger binnen het project willen. Indien er bovengemiddeld onveilige situaties zijn zal men sneller de bovenkant van de IJsberg bereiken.

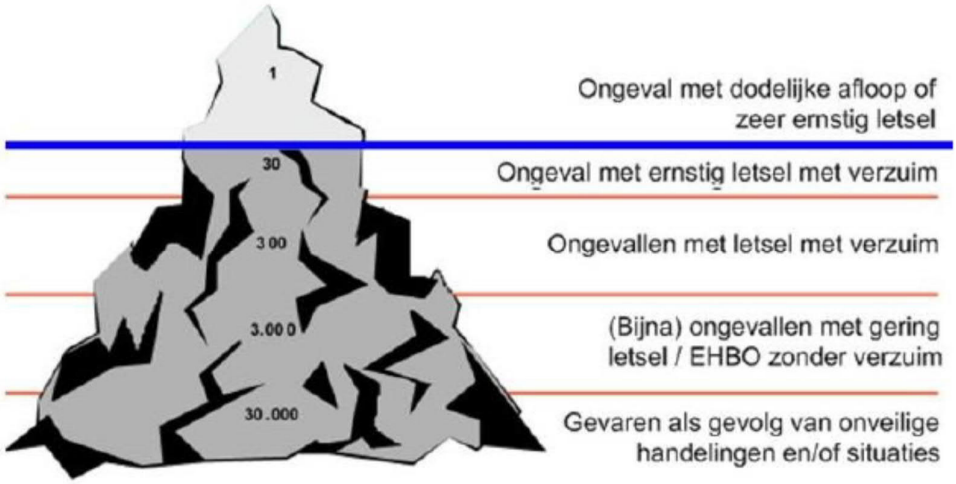

Dit hoofdstuk beschrijft op hoofdlijnen de wijze waarop RWS invulling geeft aan de registratie en afhandeling van incidenten binnen de reikwijdte van het areaal.

Nadere informatie hierover is te vinden op de RWS intranetsite van het Meldpunt Incidenten Rijkswaterstaat (MIR). Via deze site kan tevens de Handreiking MIR en overige relevante documentatie gedownload worden.

6.1 Melden van incidenten

Alle incidenten binnen het werkgebied in onderhoud van de ON worden door de ON worden terstond via de contractlijn gemeld bij de OG. Alle meldingen (klein en groot) die de ON in zijn eigen meldsysteem maakt kunnen ook gemeld worden via een zgn. bulkmelding. Het MIR of betreffende Adviseur Integrale Veiligheid (AIV) kan het IPM-team hierin adviseren.

Er zijn 3 soorten scenario's met een verschillende melding en afhandeling.
Voor alle drie geldt dat de V&G-Coördinator van de Opdrachtnemer, die de melding ontvangt, de melding beoordeelt en bepaalt welk scenario gevolgd dient te worden.

De afhandeling dient altijd conform Contract Vraagspecificatie Proces (2) te verlopen.
Voor zowel Nederland als Duitsland geldt hetzelfde alarmnummer 112.

Scenario 1 Bijna ongeval of gevaarlijke situatie,
bijvoorbeeld:

- Er wordt op hoogte gewerkt zonder valbeveiliging;
- Er wordt gewerkt zonder dat beveiliging is ingeschakeld;
- Sluisdeuren gaan in werking tijdens werkzaamheden door slechte communicatie;
- Gereedschap valt uit hoogwerker (en mist iemand maar net);
- Geen gebruik maken of niet juist gebruik van veiligheidsmiddelen;
- Omzeilen of afzetten van veiligheidsfuncties aan machines;
- Gevaarlijke ligging van kabels waardoor valgevaar dreigt;
- Kortsluiting zonder gevolgen door onveilig werken;
- Onder last doorlopen bij hijswerkzaamheden;
- .....

ON informeert OG middels Rapportage en de Projectadviseur Integrale Veiligheid OG informeert het Meldpunt Incidentregistratie RWS (MIR).

Scenario 2 Ongeval op openbare (vaar)weg of bouwlocatie zonder ernstig letsel (geen ziekenhuisopname) ,
bijvoorbeeld:

- Aanvaring van sluizencomplex zonder stremming;
- Aanrijding op de weg of brugdek;
- Kortsluiting met gevolgen door onveilig werken;
- Omvallen materieel door onveilig handelen;
- Struikelen over losliggende materialen met een verwonding als gevolg ;
- .....

V&G-Coördinator ON informeert of Hulpdiensten door middel van 112 zijn gewaarschuwd en informeert:

- tijdens kantooruren: de Algemeen Projectleider ON, welke daarna de Omgevingsmanager van de OG informeert.
- buiten kantooruren: de volgende dag de Algemeen Projectleider ON, welke daarna de contactpersoon van de OG informeert.

De contactpersoon bepaald daarna wie er binnen de RWS-organisatie geïnformeerd dienen te worden. Op projectniveau minimaal de Projectmanager (PM) en de Contractmanager (CM).
De Projectadviseur Integrale Veiligheid OG informeert het Meldpunt Incidentregistratie RWS (MIR).

Scenario 3 Ongeval op openbare (vaar)weg of bouwlocatie overschrijdend,
bijvoorbeeld:

- Aanvaring en zinken vaartuig waarbij bemanningsleden verdrinken of vermist worden;
- Werklieden ernstig gewond zijn geraakt door eigen of andermans handelen;
- Aanrijding tegen brugonderdeel, waarbij gewonden vallen;
- Brand op tanker met gevaarlijke lading;
- Aanrijding werknemers door asfaltwagen, wals, veeg-zuigwagen met zwaar letsel of overlijden;

- Aanrijding materieel wegafzetting door vrachtwagens of personenwagens;
- .....

V&G-Coördinator ON informeert of Hulpdiensten door middel van 112 zijn gewaarschuwd en informeert tijdens kantooruren en buiten kantooruren de Algemeen Projectleider ON, welke daarna de contactpersoon van de OG informeert. De contactpersoon bepaald daarna wie er binnen de RWS-organisatie geïnformeerd dienen te worden. Op projectniveau minimaal de Projectmanager (PM) en de Contractmanager (CM).
Tevens dienen geïnformeerd te worden:

- Het Bureau Communicatie en Strategie (C&S) / Piket afdeling communicatie voor communicatie richting pers en derden;
- Interne Opdrachtgever RWS;
- Dir. T en TM PPO (E. Griffioen);
- HID Noord-Nederland .

De Projectadviseur Integrale Veiligheid OG informeert het Meldpunt Incidentregistratie RWS (MIR).
Hierna wordt bepaald of nader onderzoek naar de oorzaak van het ongeval nodig is door middel van bijvoorbeeld een Tripod-onderzoek.

Het wordt aanbevolen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de standaard (MIR) procedure voor incidentregistratie en –afhandeling.

6.2 Crisisplan

Zoals in pararagraaf 7.1 bij scenario 3 is beschreven wordt bij een ongeval op openbare (vaar)weg of bouwlocatie overschrijdend, 112 gewaarschuwd. Zij waarschuwen de Verkeerscentrale en het Nautisch Centrum Heel. zodat IM (Incident Management, waaronder de weginspecteurs en Officier van Dienst (OVD)) de situatie zeker stelt.
De OVD bepaalt of het Crisisteam van het organisatieonderdeel waarin het incident heeft plaatsgevonden wordt ingeschakeld. In dit geval Organisatieonderdeel Noord-Nederland.
Het Bureau Communicatie en Strategie (C&S) / Piket afdeling communicatie draagt daarna de zorg voor de communicatie richting de pers en derden.
Zie ook Bijlage D ‘calamiteitenbestrijding’.

6.3 Wie is actiehouder voor opvolging MIR-melding

Bij het doen van een melding bij het MIR wordt via de vraag ‘gaat het om de verantwoordelijkheid als werkgever, netwerkbeheerder of opdrachtgever’ bepaald welke manager de actiehouder is:

- de direct leidinggevende van het (potentiële) slachtoffer is actiehouder voor arbeidsincidenten met RWS’ers;
- actiehouder is het districtshoofd van het betreffende areaal voor ieder incident waar ten minste een verantwoordelijkheid als netwerkbeheerder speelt (ook als tevens een opdrachtgeversverantwoordelijkheid speelt);
- de projectmanager is actiehouder voor ieder incident waar alleen de opdrachtgeversverantwoordelijkheid speelt (incidenten bij werkzaamheden die alleen binnen het werk(vak) een effect hebben; meestal arbeidsincidenten bij de opdrachtnemer).

Indien er bij een incident een raakvlak is tussen het areaal (bijv. de beroepsvaart) en werkzaamheden van de ON waardoor het onduidelijk is wie de actiehouder is, dan bepaald het MIR wie actiehouder is.

De taak voor de afhandeling van een incident kan door de betreffende actiehouder via 'Samenwerken Aan Meldingen' (SAM) worden gedelegeerd.

6.4 Afhandeling van incidenten

Incidenten worden door het MIR geregistreerd en afgehandeld met het systeem SAM. Ernstige incidenten worden onderzocht door WVL. Zie de Handreiking MIR voor nadere informatie hierover.

6.5 Rapportage door de opdrachtnemer

Incidenten binnen het areaal bij de ON worden terstond gemeld bij de OG. Nadat de ON een incident heeft onderzocht levert deze het onderzoeksrapport ter kennisname aan de OG met daarin de basisrisicofactoren (t.b.v. trendanalyse). Tijdens de voortgang overleggen zullen de verbetervoorstellen n.a.v. een incident/onderzoeksrapport worden behandeld. De OG kan dit ook meenemen in haar SCB-audit.

De ON levert de OG periodiek de Project Injury Frequency (IF) rate. Indien de IF rate hoger is dan 5 dan neemt de Opdrachtnemer maatregelen om de IF rate te verlagen.

In elke voortgangsrapportage rapporteert de ON alle relevante ontwikkelingen met betrekking tot de veiligheidsincidenten en security incidenten (zowel fysiek als digitaal) en bijna-ongevallen met hun basisrisicofactoren en de veiligheidsprestaties weergegeven als IF rate van de opdracht.

7 Voorlichting en opleiding

7.1.1 Voorlichting

Als werkgever is Rijkswaterstaat verantwoordelijk voor de eigen werknemers (incl. inhuur). Dat wil zeggen dat werknemers beschermd moeten worden tegen de gevaren en risico's van het werk. Voor bescherming tegen de risico's van het werk (ook op de bouwplaats) moeten de medewerkers worden voorgelicht, geïnstrueerd en tijdig de beschikking krijgen over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.

Alle projectmedewerkers die werkzaamheden (o.a. waarnemingen, toetsen en testen) op de bouwplaats verrichten, ontvangen bij toetreding in het project een projectspecifieke veiligheidsvoorlichting. De 'Veiligheidshuisregels RWS' zijn de basis van deze veiligheidsvoorlichting. De projectmedewerkers ontvangen persoonlijk voorlichting over:

- de wettelijke verplichtingen en het Rijkswaterstaatbeleid veiligheid;
- toegang tot projectlocaties;
- de verkeersregels op de projectlocaties;
- de gedragsregels;
- de regels voor een veilige werkomgeving;
- het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen;
- het aanspreken op onveilig gedrag;
- het stilleggen van werkzaamheden;
- hoe te handelen bij een ongeval;
- het melden van incidenten.

Iedere IPM-rolhouder is ervoor verantwoordelijk dat de projectmedewerkers binnen zijn/haar discipline tijdig worden voorgelicht.
De ON is verantwoordelijk voor de voorlichting van zijn medewerkers en de medewerkers van de door hem ingeschakelde onderaannemers en moet zich houden aan de contractueel overeengekomen (huis)regels.

7.1.2 Opleiding

Om invulling te kunnen geven aan de verantwoordelijkheden ten aanzien van veiligheid en gezondheid dient de deskundigheid in deze geborgd te zijn.
De OG geeft hieraan invulling door middel van een aantal standaard opleidingen. In onderstaande tabel is opgenomen wie binnen het projectteam welk opleidingsniveau moet hebben.

	PM	MPB	CM	TM	OM	RM	PIV	TC / TT	Overige
e-learning Integrale Veiligheid (via CLC)	●	●	●	●	●	●	●	●	●
VCA-VOL (minimaal VCA Basis)	●	●	●	●	●	●	●	●	
Generieke Poort Instructie (GPI)	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Middelbaar of Hogere Veiligheidskunde							●		

Legenda: PM - Projectmanager; MPB - Manager Projectbeheersing; CM - Contractmanager; TM - Manager; OM - Omgevingsmanager; RM - Risicomanager; PIV - Projectadviseur Integrale Veiligheid; TC -Technisch Manager; OM - Omgevingsmanager; RM - Risicomanager; PIV - Projectadviseur Integrale Veiligheid; TC - Toetscoördinator; TT - Toetsteam. NB; *De CM en TM bepalen wie van hun teams welk opleidingsniveau moeten hebben.*

Van alle RWS projectmedewerkers wordt verwacht dat ze vanaf de

contractvoorbereidingsfase de basiscursus Integrale Veiligheid (e-learning) gevolgd hebben. Alle projectmedewerkers van het cluster PPO NN-B Wegen, die voor hun werk de werklocaties bezoeken, moeten in het bezit zijn van een geldig VCA-VOL certificaat.

Naast de verplichte opleidingen zijn er nog verschillende aanvullende veiligheidsopleidingen die gevolgd kunnen worden. Zie de site van het Corporate Learning Centre op het Intranet van RWS.

Bij werkzaamheden kan de ON eisen dat de bouwplaatsbezoekers in het bezit zijn van een VCA persoonscertificaat. In dat geval moet in overleg met de ON overeengekomen worden of het mogelijk is om evt. bezoekers onder begeleiding van een persoon met VCA-VOL de bouwplaats te laten betreden.

Bouwers en installateurs, aangesloten bij de Governance Code Veiligheid in de Bouw, eisen de GPI per 1 april 2019 voor alle eigen medewerkers, onderaannemers, toeleveranciers en ook vertegenwoordigers van opdrachtgevers en ingenieursbureaus, die werkzaamheden verrichten op hun bouwplaatsen.

Wat betekent dit voor Rijkswaterstaat en voor mij?
Rijkswaterstaat heeft zich als opdrachtgever aan de GPI geconformeerd. Ook RWS-medewerkers en -managers die bouwlocaties bezoeken moeten de Generieke Poortinstructie (GPI) volgen. De GPI is overigens geen vervanger van de VCA.

De ON is verantwoordelijk voor het inzetten van de juiste deskundigheid voor de voorbereiding en de uitvoering van de werkzaamheden. Hieraan liggen zowel wettelijke als contractuele eisen ten grondslag.

Bijlage A Definities

Algemene definities	
Veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's die kunnen leiden tot letsel of economische of milieuschade.
Integrale veiligheid	Alle veiligheidsdomeinen van een systeem in samenhang beschouwd, gedurende de volledige lifecycle van een object of een netwerkschakel.
Risico	Een risico is een onzekere toekomstige gebeurtenis met negatieve consequenties, op het gebied van persoonlijk leed, economische en milieuschade en imagoschade. Onder veiligheidsrisico's worden met name de eerste twee verstaan. Een risico wordt veelal beschreven als product van kans van optreden en gevolg.
Beheersen van Risico's	Indien het risico niet kan worden weggenomen dient het op een voor RWS acceptabel niveau te worden gebracht. Acceptabel is een op basis van de risicomatrix afgewogen risico. Het restrisico moet expliciet afgewogen cf kader VM

Definities veiligheidsdomeinen	
NB Onderstaande veiligheidsdomeinen zijn van toepassing gedurende alle levensfasen van een object (kunstwerk, (vaar)wegvak, machine, installatie, etc.)	
Arbeidsveiligheid	Het wegnemen van en/of het preventief beheersen van risico's bij de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers van Rijkswaterstaat en door diegenen die voor RWS werken.
Verkeersveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers op de weg.
Nautische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen risico's voor verkeersdeelnemers op de vaarweg en op zee.
Waterveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van overstromen, wateroverlast en waterschaarste.
Externe veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van incidenten met gevaarlijke stoffen langs transportroutes (weg, water, spoor, buisleiding) of stationaire installatie.
Machineveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van machines.
Elektrische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van elektrische installaties.
Tunnelveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers in tunnels.
Constructieve veiligheid	Het wegnemen van en (proactief) beschermen tegen risico's van bezwijken van een constructie.
Sociale veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor medewerkers van RWS en gebruikers van onze voorzieningen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen in de openbare ruimte.
Brandveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van brand.
Integrale beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.

Definities binnen Integrale beveiliging	
Fysieke beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van fysiek menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Informatiebeveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag in de vorm van indringing in de informatiesystemen (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Bescherming persoonsgegevens	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van onrechtmatig en/of onrechtvaardig gebruik van persoonsgegevens.

Bijlage B Ontwerp RI&E

Deze bijlage bevat de concrete risico's verbonden aan werkzaamheden binnen de projectscope, te weten objectspecifieke risico's en samenlooprisico's. Deze vormen de basis voor de maatregels, afspraken en wijze van toezicht zoals beschreven in dit IVP.

BIJLAGE B
RI&E GO NN 2021-2022

Nr	Risicobeschrijving	Oorzaak	Fase	Object		Beoordeling	Risicobeheersing	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
0.	**Samenloop risico's**							
0.1	**Samenlooprisico's**	Het werkgebied GO 2021-2022 ligt in de Area's van de PC contracten Oost en West.	Uitvoering/ Onderhoud	Wegen, Kunstwerken	W+O	Hoog (H)	Coordinatie verplichting van de PC – contract houders.	Bespreking afstemming werkzaamheden met beide ON PC contracten en ON Go 2021-2022 .
1. Arbeidsveiligheid								
1.1	Aanrijding van werknemers bij onderhoudswerkzaamheden op of langs de weg	ON staat bij onderhoud van berm en groenvoorzieningen onder druk om zo snel en goedkoop mogelijk te werken en werkt daardoor te dicht langs de weg	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)	CROW 96a/b 2013 (na inwerkingtreding eind 2014 de herziene 96b) en richtlijn Verkeersmaatregelen RWS zijn voorgeschreven in contract. Afzettingen dienen vooraf ter goedkeuring te worden ingediend bij betreffend Wegendistrict	Adequaat plannen van de maaiwerkzaamheden met de benodigde verkeersmaatregelen om aan de richtlijnen te voldoen
		De wegafzettingen (bij onderhoudswerkzaamheden zoals herstellen schades wegdek, maaiwerkzaamheden berm, vervangen en onderhouden geleiderails) voldoen niet aan de eisen / richtlijnen (onduidelijke signalering of belijning, werken te dicht langs wegvak, onvoldoende verkeersmaatregelen zoals barriers of bakens), waardoor wegverkeer in werkvak terecht komt	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)	Zie 1.1	Toetsen van verkeersafzettingen voor aanvang werkzaamheden, werknemers in toolboxmeetings alert maken op risico's, uitvoeren LMRA, TRA's
		Op locaties met smalle vluchtstroken wordt onvoldoende afstand gehouden van het werkvak/ worden onvoldoende verkeersmaatregelen getroffen	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)	Zie 1.1	Van te voren in kaart brengen van situaties waar dit het geval is. Indien hier werkzaamheden plaatsvinden, treffende maatregelen nemen
		Smalle rij-(en redresseer)stroken, waardoor bestuurders na een stuurfout snel in het werkvak terecht komen.	Uitvoering	Weg	W + O	Gemiddeld (M)	Zie 1.1	Van te voren in kaart brengen van situaties waar dit het geval is. Indien hier werkzaamheden plaatsvinden, treffende maatregelen nemen
		Slechte weersomstandigheden (aquaplanning door onvoldoende waterafvoer, glad wegdek door vorst, slecht zicht door mist of hevige sneeuwval), waardoor weggebruikers in werkvak terecht komen	Uitvoering	Weg	W + O	Gemiddeld (M)		Geen werkzaamheden uitvoeren indien weersomstandigheden leiden tot te grote risico's (werkzaamheden staken)
		Verkeerde verkeersmanoeuvres van weggebruikers door overige oorzaken (dronken bestuurders, schrikeffecten, onoplettendheid en/of te hard rijden)	Uitvoering	Weg	W + O	Gemiddeld (M)	Zie 1.1	Communiceren van de risico's met betreffende werknemers voorafgaande aan uitvoeren van werkzaamheden
		Werknemers komen op wegvak terecht, door te dicht langs wegvak te werken, door vallen of struikelen, onoplettendheid, plotselinge uitwijkmanoeuvres e.d.	Uitvoering	Weg	W + O	Gemiddeld (M)	Zie 1.1	Laten instrueren van werknemers door gekwalificeerd personeel, toolboxmeetings, voorafgaande aan werkzaamheden werknemers nogmaals attent maken op risico's werken langs de weg
		Aanrijding van werknemers bij inrijden of verlaten van werkvakken door onjuist gebruik van in- en uitvoegstroken, te dicht langs afzetting rijden in werkvak, oneigenlijk gebruik maken van vluchtstrook	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)	Zie 1.1	Goede instructie van werknemers over wet- en regelgeving, richtlijnen. Toezien op juist gebruik van inen uitvoegstroken, rijden over vluchtstroken
		Onoplettendheid bestuurders werkvoertuigen en/ of medewerkers, werken onder tijdsdruk, (te) beperkte ruimte in werkvakken (met name ter plaatse van wegvakken met smalle vluchtstroken)	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)	Zie 1.1	Laten instrueren van werknemers door gekwalificeerd personeel, toolboxmeetings, voorafgaande aan werkzaamheden werknemers nogmaals attent maken op risico's werken langs de weg. Goede planning van werkzaamheden, voorkomen van te hoge tijdsdruk
1.2	Aanrijding van werknemers bij uitzetten werkvakken	Aanrijding van werknemers bij uitzetten van een werkvak/ tijdelijke afzetting staan nog geen maatregelen op de weg, waardoor dit gezien wordt als één van de meest risicovolle werkzaamheden op/langs de weg	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)	Zie 1.1	Werken volgens richtlijnen/ voorschriften, werknemers alert maken op risico's, goed dragen van PBM'sreflecterende kleding. Voldoende signalering naar weggebruikers

Nr	Risicobeschrijving	Oorzaak	Fase	Object		Beoordeling	Risicobeheersing	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
1.3	Elektrocutie / letsel werknemers bij onderhoudswerkzaamheden aan installaties	Er zijn onduidelijkheden in de belegging van de installatieverantwoordelijkheid, waardoor ook de coördinatieverantwoordelijkheid bij het werken aan installaties onvoldoende geregeld is. Er wordt vervolgens gewerkt aan elektrische installaties waarvan potentieel zaken niet op orde zijn	Uitvoering	Kunstwerk Voorziening Gebouw (alle elektrische installaties, zoals beweegbare bruggen, elektriciteitskasten, lichtmasten, VRI's, CVR's, pompgemalen)	W + O	Hoog (H)	Duidelijk beleggen van de verantwoordelijkheden is een zaak voor de opdrachtnemer, dit is bij aanvang van de contractperiode nog onvoldoende geborgd (restrisico)	Vragen om aanwezigheid functioneel verantwoordelijke bij de uitvoering van werkzaamheden aan elektrische installaties, opstellen Plan Bedrijfsvoering Elektrische Installaties conform NEN 3140 met aandacht voor rollen, verantwoordelijkheden, certificering
	Algemene V&G-risico's, waaronder:							
1.6	Elektrocutie van medewerkers bij werkzaamheden nabij hoogspanningsmasten	Bij hijswerkzaamheden wordt bedrading van hoogspanningsmasten geraakt	Uitvoering	Weg Kunstwerk Voorziening Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)	NEN 50110 en Vraagspec. Eisen - Weginfrasysteem (14/8/2014): Ar.As.Av.01	Werken volgens de NEN 50110 en de richtlijnen van netbeheerders, aanvragen van toestemming van netbeheerder voor werken in de buurt van een hoogspanningsmast
1.7	Valgevaar voor werknemers bij werken op hoogte	Onveilig gebruik beschikbare middelen (bijv. veiligheidsgordel), bijvoorbeeld bij onderhoudswerkzaamheden aan kunstwerken, vervangen van verlichtingsarmaturen, onderhoud aan geluidschermen	Uitvoering	Weg Kunstwerk Voorziening Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Hoog (H)	Werken volgens arbo-eisen / -richtlijnen en arbocatalogus Bouw en Infra	Gezekerd werken, werken volgens arbo-eisen / richtlijnen en arbocatalogus Bouw en Infra
		Onveilige werkplek door onjuiste steigerconstructie, onveilige hulpbrug, ongekeurd gebruik van middelen (steigers, hoogwerkers), niet gezekerd werken	Uitvoering	Weg Kunstwerk Voorziening Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Hoog (H)	Werken volgens arbo-eisen / -richtlijnen en arbocatalogus Bouw en Infra, en Vraagspec. Eisen - Weginfrasysteem (14/8/2014): Ar.As.He.01/Ar.As.Sa.01	Opstellen V&G plan uitvoeringsfase en hierin passende maatregelen opnemen (materieel stabiel opstellen, werken volgens arbo-voorschriften en arbocatalogus)
1.8	Blootstelling van werknemers aan/ inademen van schadelijke stoffen	Onvoldoende kennis van mogelijke aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in constructies (teerhoudend asfalt, PAK's, kwartstof) bij herstelwerkzaamheden aan kunstwerken en aan wegverharding	Uitvoering	Weg Kunstwerk	W + O	Laag (L)		Vooronderzoek verrichten naar aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in constructies. Resultaten verwerken in V&G uitvoeringsplan en afzuigen van stof, nathouden wegdek, dragen juiste PBM's
		Inademen van fijnstof/ dampen bij werkzaamheden (bijv. frezen) aan wegverharding	Uitvoering	Weg	W + O	Laag (L)		Afzuigen van stof, nathouden wegdek, dragen juiste PBM's
		In aanraking komen met gevaarlijke stoffen bij opheffen calamiteit	Uitvoering	Weg Kunstwerk Voorziening Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)	Calamiteitenherstel vindt alleen plaats op aanwijzing van opdrachtgever, coördinatie bij calamiteit door hulpdiensten	Dragen van juiste PBM, bij twijfel directie inschakelen
		Vrijkomen van asbest bij met name herstelwerkzaamheden aan kunstwerken	Uitvoering	Kunstwerk	W + O	Hoog (H)	Werken volgens arbo-eisen / -richtlijnen en arbocatalogus Bouw en Infra	Vooronderzoek verrichten met behulp van DISK. Bij alert van onbekendheid op aanwezigheid van asbest in kunstwerk, verder vooronderzoek verrichten, verwijderen van asbest uitsluitend laten uitvoeren door een gespecialiseerd bedrijf
1.10	Blootstelling van werknemers aan explosiegevaar / brand (hittestraling) of vrijkomende toxische stoffen in de nabijheid van de werklocatie	Incident/calamiteit met het vervoer van gevaarlijke stoffen in de nabijheid van de werklocatie	Uitvoering	Weg	W + O	Gemiddeld (M)		Opstellen Calamiteitenplan. Opdrachtnemer dient de dienstverlening ten aanzien van gevaarlijke stoffen in overleg met brandweer en de calamiteitengemachtigde uit te voeren

Nr	Risicobeschrijving	Oorzaak	Fase	Object		Beoordeling	Risicobeheersing	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
1.11	Verdrinking van werknemer	Vallen van werknemers door onvoorzichtigheid tijdens uitvoering werkzaamheden, slechte valbeveiliging nabij bruggen, ter plaatse van aanlegvoorzieningen, duikers, andere locaties nabij water	Uitvoering	Kunstwerk Voorziening	W + O	Gemiddeld (M)		Plaatsen van afdoende valbescherming, werken volgens voorschriften, dragen van juiste PBM (bij groot risico zwemvest), instructie door gekwalificeerd personeel en alert maken medewerkers op risico's
1.13	Onveilige situaties voor onderhoudspersoneel in nachtelijke uren	Verminderd zicht bij weggebruikers door ontbreken verlichting in grote delen van het areaal	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)		Bouwverlichting gebruiken, PBM (hesje) gebruiken
		Verminderd zicht bij weggebruikers doordat verlichting op bepaalde momenten op de plekken die wel verlicht zijn wordt uitgeschakeld - het traject Haren-Groningen (schakelt uit om 23.00u)	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)	Verlichting (handmatig) weer aan doen bij werkzaamheden	Bouwverlichting gebruiken, PBM (hesje) gebruiken

2	Verkeersveiligheid							
Nr	**Risicobeschrijving**	**Oorzaak**	**Fase**	**Object**		**Beoordeling**	**Risicobeheersing**	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
2.1	Onveilige situaties en daadwerkelijke verkeersincidenten rondom objecten	De beheerovereenkomsten leveren onduidelijkheden op, waardoor er gebreken/ achterstallig onderhoud kan ontstaan aan objecten in het areaal of storingen (pompinstallaties, afwateringssysteem, kolken, VRI's) te laat gedetecteerd worden	Beheer	Voorziening	W + O	Hoog (H)	Het wegnemen van onduidelijkheden in de overeenkomsten is een zaak voor de opdrachtgever. Bij aanvang van prestatiecontract zal dit nog niet op orde zijn (restrisico)	Zorgvuldig nagaan van de scope van het werk, zodat nalatig onderhoud van objecten die wel binnen het contract vallen wordt voorkomen
2.2	Onveilige situaties/ verkeersincidenten bij water op de rijbaan	Water blijft op de rijbaan staan ten gevolge van gebrekkige afwatering	Beheer	Weg	W + O	Gemiddeld (M)	Het wegnemen van onduidelijkheden in de overeenkomsten is een zaak voor de opdrachtgever. Bij aanvang van prestatiecontract zal dit nog niet op orde zijn (restrisico)	Inspectie/ monitoring van riolering
2.3	Aanrijding / van de weg raken weggebruikers in tunnelbakken	Lekkage in de tunnelbak, vooral in combinatie met opvriezen van het water, leidt tot gladheid. In de Beerstertunnel treedt lekkage op	Beheer	Kunstwerk	W + O	Gemiddeld (M)		Regelmatig onderhoud, extra alertheid en zo nodig maatregelen bij koude
2.5	Onveilige verkeerssituaties voor weggebruikers en aanrijdingen bij onderhoudswerkzaamheden op en nabij de weg	Onduidelijkheid over de wijze van voldoen aan de richtlijnen van obstakelvrije zones, waardoor obstakels (materieel) te dicht langs de weg zijn geplaatst	Uitvoering + beheer	Weg	W + O	Gemiddeld (M)		Laten instrueren van werknemers door gekwalificeerd personeel
		Smallere rijstroken, tijdelijke (minder duidelijke) markering, slingers in de weg, afleiding door werkzaamheden vlak naast weg, noodzaak af te remmen, noodzaak in te voegen (rijstrook minder)	Uitvoering	Weg	W + O		Zie 1.1	Ook indien tijdelijke maatregelen/ afzettingen geheel voldoen aan regelgeving, blijven tijdelijke situaties voor verkeer onveiliger dan reguliere situaties (vooral bij slechte weersomstandigheden). Extra waarschuwen van weggebruikers m.b.v. bebording. Verder verlagen van maximum snelheid bij onveilig geachte situaties. Bij extreme weersomstandigheden werkzaamheden staken
		Vallende objecten vanaf kunstwerken tijdens werkzaamheden op kunstwerken boven de weg	Uitvoering	Weg	W + O	Gemiddeld (M)	Zie 1.1	Werken volgens richtlijnen/ voorschriften (hijswerkzaamheden), voldoende afzetting op kunstwerk, alertheid medewerkers (toolboxmeeting, instructie door gekwalificeerd personeel), geen losse materialen laten liggen na werkzaamheden (vandalisme, naar beneden gooien van voorwerpen)
		Afzettingen voldoen niet aan de richtlijnen, rijstroken of redresseerstroken te smal, barriers te dicht op werkzaamheden, bebording verwijderd of onduidelijk, wegmarkering onjuist of onduidelijk (slijtage gele markering)	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)	Zie 1.1	Communiceren van de risico's met betreffende werknemers voorafgaande aan uitvoeren van werkzaamheden
		Kranen/ mobiele werktuigen of objecten steken uit boven wegvak/ materieel komt terecht op wegvak, andere objecten op wegvak (bijvoorbeeld losgewaaide onderdelen, bouwafval)	Uitvoering	Weg	W + O	Gemiddeld (M)	Zie 1.1	Goede instructie werknemers, werken volgens voorschriften, in acht houden van uitbuigruimte barriers, niet te dicht langs barriers werken. Schoon houden werkvakken (bouwafval opruimen), vastzetten van losse onderdelen in werkvakken (denk ook aan tijdelijke constructies/ zichtschermen)
		Verblinding door bouwverlichting	Uitvoering	Weg	W + O	Gemiddeld (M)	Zie 1.1	Verlichting die weggebruikers kan hinderen van weg/ rijrichting afdraaien
		Aanrijdingen met of ten gevolge van onjuist in - en uitvoegend van het werkverkeer	Uitvoering	Weg	W + O	Hoog (H)	Werken volgens arbo-eisen / -richtlijnen en arbocatalogus Bouw en Infra	Zie maatregelen bij overeenkomend risico 1.1 onder arbeidsveiligheid

Nr	Risicobeschrijving	Oorzaak	Fase	Object		Beoordeling	Risicobeheersing	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
2.6	Onveilige verkeerssituaties met ongevallen tot gevolg	Onduidelijke of ontbrekende bebording, bijvoorbeeld omdat bebording onleesbaar is geworden door slecht/ niet tijdig onderhoud (begroeiing voor bebording, vandalisme aan bebording etc.)	Beheer	Weg	W + O	Gemiddeld (M)		Tijdig onderhoud van bebording. Inspectie en goed monitoren van onderhoudsstaat weg gedurende de onderhoudsperiode
		Slecht wegdek door niet tijdig herstellen van schades aan wegdek	Beheer	Weg	W + O	Gemiddeld (M)		Inspectie en monitoring van de staat van het wegdek. Het tijdig herstellen van door de weginspecteurs van OG aangegeven of via melding binnengekomen urgente schades
		Ontbreken van of slechte belijning/wegmarkering door niet tijdig herstellen van slechte belijning/ wegmarkering (na slijtage)	Beheer	Weg	W + O	Gemiddeld (M)		Tijdig onderhoud van belijning. Inspectie en goed monitoren van onderhoudsstaat weg gedurende de onderhoudsperiode
		Storingen aan verkeersinstallaties waardoor verkeersdoorstroming wordt belemmerd of er wordt onjuiste info gegeven door storingen aan VRI's (zie ook risico 2.1)	Beheer	Weg	W + O	Hoog (H)		Inspectie/ monitoren op verkeersinstallaties Tijdig herstellen van storingen, conform oplostijden urgentie in contract
		Uitvallen van verlichting door storingen of niet tijdig vervangen van armaturen zorgt voor onveiligheid van weggebruikers	Beheer	Weg	W + O	Laag (L)		Inspectie/ monitoren op verlichtingsinstallaties / armaturen
		Storingen aan meetinstallaties. Waarschuwingen van het gladheidmeldingsysteem kunnen niet worden doorgegeven doordat voedingsspanning niet aanwezig is	Beheer	Weg	W + O	Gemiddeld (M)		Tijdig herstellen van storingen, conform oplostijdenInspectie/ monitoren op meetinstallaties. Tijdig herstellen van storingen, conform oplostijden urgentie in contract
		Door storingen aan of het uitvallen van licht-, kracht-, aardingsinstallaties en/of voedingskasten kunnen elektrische installaties en systemen uitvallen	Beheer	Voorziening Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)		Inspectie/ monitoren op technische installaties Tijdig herstellen van storingen, conform oplostijden urgentie in contract
2.7	Ongevallen met verkeer (passanten) op verzorgingsplaatsen	Werkzaamheden op verzorgingsplaatsen vinden plaats terwijl deze in gebruik blijven. Vooral kortdurende werkzaamheden zullen niet altijd / geheel afgezet kunnen worden; onvoldoende alertheid op de aanwezigheid van passanten, kinderen op speelterreinen, ook vanuit gebruikers van de verzorgplaats geen aandacht voor werkzaamheden waardoor gevaarlijke situaties ontstaan (aanrijdingen, vallende objecten)	Uitvoering	Verzorgingsplaats	W + O	Gemiddeld (M)		Zo goed mogelijk afschermen van werkzaamheden, attenderen van passanten/ gebruikers op de verzorgplaats van werkzaamheden, instructie van werknemers om alert te zijn op passanten
2.8	Bij van de weg raken zwaarder letsel	Geleiderail verkeert in slechte staat vanwege niet tijdig onderhouden van geleiderail, niet/ niet tijdig vervangen van geleiderail na incidenten	Beheer	Weg	W + O	Gemiddeld (M)		Tijdig onderhoud van geleiderail. Inspectie en goed monitoren van onderhoudsstaat wegmeubilair gedurende de onderhoudsperiode. Na incidenten extra controle
2.9	Aanrijdingen van verkeer (ook fietsers, voetgangers) op onderliggend wegennet	Bij werkzaamheden aan kunstwerken worden tijdelijke maatregelen getroffen op onderliggend wegennet, die voor minder veiligheid zorgen	Uitvoering	Kunstwerk	W + O	Gemiddeld (M)		Op OWN gelden deels afwijkende regels en voorschriften (bijvoorbeeld op gemeentelijk niveau); indien noodzakelijk afzettingen e.d. beoordelen op veiligheid voor omgeving
2.11	Ongevallen met motoren van en naar TT Assen	Weg niet schoon door losse delen en split	Uitvoering	Weg	O	Hoog (H)		Geen werkzaamheden uitvoeren in de week vooraf en tijdens TT, vluchtstroken vrijhouden van split

3Machineveiligheid								
Nr	**Risicobeschrijving**	**Oorzaak**	**Fase**	**Object**		**Beoordeling**	**Risicobeheersing**	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
3.1	Letsel van werknemers bij werken met werktuigen	Keuringsplichtige werktuigen worden gebruikt terwijl zij niet (langer) door RWS goedgekeurd zijn. Voor specifieke risico's van werktuigen wordt verwezen naar de RI&E's PraBo die opgenomen zijn in het Integraal Veiligheidsdossier	Uitvoering	Weg Voorziening Kunstwerk Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)	Werken volgens arbo-eisen / -richtlijnen en arbocatalogus Bouw en Infra	Voldoen aan alle voorschriften voor werken met machines, inspectie op gekwalificeerd personeel, veiligheidsbewustzijn vergroten, LMRA's uitvoeren
		Onoplettendheid van werknemer	Uitvoering	Weg Voorziening Kunstwerk Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)	Werken volgens arbo-eisen / -richtlijnen en arbocatalogus Bouw en Infra	
		Onjuiste bediening van de machine / werktuig	Uitvoering	Weg Voorziening Kunstwerk Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)	Werken volgens arbo-eisen / -richtlijnen en arbocatalogus Bouw en Infra	
3.2	Onveilige situaties bij onderhoud voorzieningen	De beheerovereenkomsten leveren onduidelijkheden op, waardoor er gebreken/ achterstallig onderhoud kan ontstaan aan objecten in het areaal of storingen (pompinstallaties, afwateringssysteem, kolken, VRI's) te laat gedetecteerd worden	Beheer	Voorziening	W + O	Hoog (H)	Zie 2.1	Zie 2.1
3.3	Vallen / beklemming van personen	(Technisch) falen van een beweegbare brug tijdens onderhoudswerkzaamheden op de brug (aan wegdek), waardoor werknemers of weggebruikers tussen bewegende delen van een brug terecht komen	Uitvoering	Kunstwerk	W + O	Gemiddeld (M)		Communiceren van de risico's aan betreffende werknemers voorafgaande aan uitvoeren van werkzaamheden, treffen van de nodige voorzieningen om het werk veilig te kunnen uitvoeren
		Onjuiste bediening van beweegbare brug tijdens onderhoudswerkzaamheden	Uitvoering	Kunstwerk	W + O	Gemiddeld (M)		Communiceren van de risico's aan betreffende werknemers voorafgaande aan uitvoeren van werkzaamheden, treffen van de nodige voorzieningen om het werk veilig te kunnen uitvoeren
3.4	Onveilige situaties voor onderhoudspersoneel en / of gebruikers met letsel bij incidenten	Calamiteitendoorsteken (CaDo's) in het beheerareaal functioneren niet tijdens een incident, waardoor de hulpdiensten (te) laat op locatie komen. Slechte staat van machines (CaDo) door niet/ te laat verrichten van onderhoudsen reparatiewerkzaamheden aan technische systemen, geen (tijdig) herstel van storingen	Uitvoering + beheer	Voorziening	W + O	Laag (L)		Beheerder: opvolgen van voorschriften voor onderhouden van machines ON: monitoring en inspectie, tijdig onderhoud en herstel van machines/ machineonderdelen (conform contract)

4. Constructieve veiligheid								
Nr	**Risicobeschrijving**	**Oorzaak**	**Fase**	**Object**		**Beoordeling**	**Risicobeheersing**	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
4.2	Letsel/ doden bij (gedeeltelijk) instorten van kunstwerken, portalen en andere objecten	Schades en gebreken aan kunstwerken die de constructieve veiligheid beïnvloeden, worden niet of te laat geconstateerd	Beheer	Kunstwerk Voorziening Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)		Monitoren schades en gebreken en veiligheidsrisico's (veranderende regelgeving, veranderend gebruik) bij beheerobjecten en hierop expliciete risicobeheersing uitvoeren
		Bij werkzaamheden ontwricht een werktuig (bijvoorbeeld een omhoogslaande laadbak of kraan) een portaal of lichte brug	Uitvoering	Kunstwerk	W + O	Gemiddeld (M)		Communiceren van de risico's aan betreffende werknemers voorafgaande aan uitvoeren van werkzaamheden, treffen van de nodige voorzieningen om het werk veilig te kunnen uitvoeren
		Onvoldoende of onjuiste behandeling van schade aan kunstwerken en andere objecten, waardoor de constructieve veiligheid in geding komt	Uitvoering	Kunstwerk	W + O	Gemiddeld (M)		Herstelwerkzaamheden conform wet- en regelgeving uitvoeren

5. Sociale veiligheid en security							
Nr	**Risicobeschrijving**	**Oorzaak**	**Fase**	**Object**		**Beoordeling**	**Risicobeheersing**	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
5.2	Sociale onveiligheid voor werknemers bij onderhoud van verzorgingsplaatsen	Op beboste en slecht verlichte verzorgingsplaatsen is sprake van dealen en cruisen	Uitvoering	Verzorgingsplaats	W + O	Gemiddeld (M)	Verbetermaatregelen dienen door de opdrachtgever te worden getroffen	Tijdig onderhoud, werknemers niet alleen laten werken
5.3	Sociale onveiligheid (objectief en subjectief) voor gebruikers van verzorgingsplaatsen	Slechte (onderhouds)staat verzorgingsplaatsen (bosschages, slechte verlichting, niet schoongehouden, niet tijdig legen van afvalbakken, niet tijdig herstellen van schades) leidt tot dealen, cruisen, verloedering, vervuiling, vandalisme, diefstal	Beheer	Verzorgingsplaats	W + O	Gemiddeld (M)		Tijdig onderhoud en schoonhouden van verzorgingsplaatsen
5.4	Sociale onveiligheidsgevoelens voor langzaam verkeer in onderdoorgangen	Vervuiling en vandalisme (graffiti) in onderdoorgangen wordt niet/ niet tijdig verwijderd	Beheer	Kunstwerk	W + O	Laag (L)		Tijdig onderhoud, vervuiling en graffiti direct weer verwijderen
5.5	Sociale onveiligheid voor gebruikers bij gebrek aan verlichting	Uitvallen van verlichting zorgt voor sociaal onveilige situaties op of in busstations, verzorgingsplaatsen, carpoolplaatsen en onderdoorgangen voor langzaam verkeer	Beheer	Kunstwerk Voorzieningen Verzorgingsplaatsen	W + O	Gemiddeld (M)		Inspectie / monitoren op uitval verlichting Tijdig herstellen van storingen, conform oplostijden urgentie in contract
5.6	Diefstal / schade aan installaties	Onvoldoende beveiliging van gebouwen als CVR door storingen / schade / slechte onderhoudsstaat van deuren en ramen en hang- en sluitwerk van gebouwen door niet (tijdig) herstel/ onderhoud	Beheer	Gebouwen	W + O	Laag (L)		Monitoring op onderhoudsstaat, tijdig herstel van storingen en schades conform oplostijden urgentie in contract
5.7	Diefstal en overlast op werklocaties	Onvoldoende afscherming tegen mensen die komen kijken (met gevaar voor zichzelf), hangjongeren (vandalisme) en georganiseerde diefstal (bijvoorbeeld leegtrekken dieseltanks)	Uitvoering	Weg Kunstwerk Voorzieningen Verzorgingsplaatsen Gebouwen	W + O	Laag (L)		Voldoende afscherming bouwlocaties (voor zover mogelijk) Controleren van materieel e.d. voordat er met werken gestart wordt
5.8	Ongevallen op werklocaties	Vandalisme aan materieel/ materiaal na criminaliteit / onvoldoende afscherming, zie ook bovenstaand	Uitvoering	Weg Kunstwerk Voorzieningen Verzorgingsplaatsen Gebouwen	W + O	Laag (L)		
5.9	Agressie en mogelijk fysiek geweld tegen wegwerkers	Irritatie bij weggebruikers als gevolg van wegwerkzaamheden	Uitvoering	Weg	W + O	Gemiddeld (M)		Zorgen voor voldoende afscherming / afstand tussen wegverkeer en werklocatie, goede communicatie omtrent wegwerkzaamheden (zoals lengte van werkvak aangeven tijdsduur communiceren)
5.10	Sociale onveiligheid rondom niet-functionerende systemen	Sabotage of vernieling van E-kasten doordat er geen zicht meer is op de sleutels die in het areaal in omloop zijn waardoor onbevoegden toegang hebben deze voorzieningen	Beheer	Kunstwerk Voorzieningen Gebouwen	O	Laag (L)	Het vervangen van sleutels en sleutelplannen is reeds voorzien in het kader van PRABO-maatregelen, maar deze zijn nog niet doorgevoerd. Maatregelen alsnog doorvoeren. Dit is een zaak voor de opdrachtgever	

6. Hulpverlening en bereikbaarheid								
Nr	**Risicobeschrijving**	**Oorzaak**	**Fase**	**Object**		**Beoordeling**	**Risicobeheersing**	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
6.1	Geen tijdige hulpverlening bij (verkeers)incidenten tijdens werkzaamheden	Beperkte aanrijdmogelijkheden doordat één of meer rijstroken tijdens werkzaamheden afgesloten zijn, geen vluchtstrook, files ten gevolge van werkzaamheden	Uitvoering	Weg	W + O	Laag (L)		Tijdens werkzaamheden extra bebording plaatsen, waarop aangegeven staat dat weggebruikers ruimte dienen te maken voor hulpdiensten
6.2	Geen tijdige hulpverlening bij arbeidsongevallen of calamiteiten op werklocaties	Slechte bereikbaarheid van bouwlocaties (in bijzonder werken in besloten ruimtes), onvoldoende opstelplaats voor OHD ter plaatse van werkvakken	Uitvoering	Weg Voorziening Kunstwerk Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)		Opstellen calamiteitenplan waarin werkwijzen tijdens calamiteiten / aanrijdroutes / opstelplaatsen en procedures zijn vastgelegd
6.3	Onvoldoende middelen ter bestrijding van brand of explosie(gevaar)	Onvoldoende voorzien van blusvoorzieningen in de nabijheid van de werklocatie	Uitvoering	Weg Voorziening Kunstwerk Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)		Voldoen aan eisen m.b.t. aansluitpunten, afspraken met OHD, opstellen Calamiteitenplan
6.4	Zelfredzaamheid op en nabij werklocaties beperkt	Vluchtroutes zijn slecht begaanbaar vanwege obstakels (bouwafval / opgesteld materieel en materiaal)	Uitvoering	Weg Voorziening Kunstwerk Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Laag (L)		Ordelijk houden van bouwlocaties, loop- en vluchtroutes vrij houden van obstakels

7. Overig								
7.3	Brand op werklocatie	Werken met brandgevaarlijke stoffen, met machines (vonken), brandstichting, kortsluiting, sigaretten etc.	Uitvoering	Weg Voorziening Kunstwerk Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Gemiddeld (M)		Voldoen aan alle voorschriften voor werken met stoffen/ materieel LMRA uitvoeren Inspecties op werken volgens voorschriften Brandbare materialen niet opslaan nabij brandgevaarlijke machines

Nr	**Risicobeschrijving**	**Oorzaak**	**Fase**	**Object**		**Beoordeling**	**Risicobeheersing**	
		oorzaak van het risico	uitvoering of beheerfase (U/B)	object	district (W/O)	categorisering omvang gevaar vóór maatregelen	**risico ondervangen in** (getroffen beheersmaatregel OG)	**suggesties** (te treffen beheersmaatregel ON)
7.4	Brand in omgeving van werklocaties (bijvoorbeeld bosbrand)	Verschillende mogelijke oorzaken van brand (machines (vonken), brandstichting, kortsluiting bedieningsgebouw, sigaretten etc.), droogte in zomer, bosrijk gebied	Uitvoering	Weg Voorziening Kunstwerk Verzorgingsplaats Gebouw	W + O	Laag (L)		Instructie van werknemers door gekwalificeerd personeel

Risico's Kunstwerk.
Disk 11E-105-01
Suderein

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
/ verwijderen verkeersmaatregelen ueren schuifconstructie. n afstandhouders.		- Aangereden worden - Aangereden worden - Knellen - Gehoorschade - Geluid overlast	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers - Verkeersmaatregelen onvoldoende - Geen goede opstelplaats - Demonteren en monteren onderdelen geleiderail constructie - Demonteren en monteren onderdelen geleiderail constructie	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren. Plaatsen volgens CROW 96a Toolbox, PBM's Gebruik PBM Afstemmen omgeving

Risico’s Kunstwerk.
Disk 08C-308-01
Hamdijk

aamheden	veiligheid	Risico	Oorzaak	ke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen liggend wegennet	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
gging, schamprand, leuningen, geleidsweerende constructie, voegovergang	Arbeids	- Aangereden worden - Vallen - Verdrinken - Vallen - Uitglijden - leidingbreuk	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - Werken op hoogte - Werkzaamheden boven water - Onvoldoende maatregelen - Steil talud	olgens CROW 96a 3M’s 3M’s 3M’s gang en werkplek creëren
.			- Niet gecertificeerde materialen	erde materialen gebruiken M
	Omgeving	- Geluid overlast	- Machines	omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 05G-105-02.
Dongjumervaart

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderenverkeersmaatregelen Boven en onderliggend wegennet	Verkeer	-Aangereden worden	-Verkeerde volgorde -Gedrag medewerkers -Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
voegovergang,	Arbeids	-Aangereden worden -Vallen -Verdrinken -Vallen -Uitglijden -leidingbreuk -	-Verkeersmaatregelen onvoldoende -Werken op hoogte -Werkzaamheden boven water -Plaatsen hydraulisch equipment -Plaatsen hydraulisch equipment -Niet gecertificeerde materialen	Plaatsen volgens CROW 96a Toolbox, PBM's Toolbox PBM's Veilige toegang en werkplek creëren Veilige toegang en werkplek creëren Gecertificeerde materialen gebruiken Gebruik PBM
	Omgeving	-Geluid overlast	-Machines	Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 11C-116-03
Sythuzen
*samenloop risico

hheden	Thema	Risico	Oorzaak	heersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen	Verkeersveiligheid	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren. hs CROW 96b
Herstellen Leuningconstructieleuningconstructie door voertuig kerende leuningconstructie	Arbeidsveiligheid	Aangereden worden Vallen * Vallen van materialen en gereedschap op onderliggende wegen Kwarts Knellen Gehoorschade Geluid overlast	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - Werken op hoogte - Onvoldoende maatregelen getroffen om vallende voorwerpen te voorkomen op onderliggend wegen net - Boren en slijpen van beton vrijkomend kwarts - Herstellen leuningconstructie - Demonteren leuning en monteren voertuig kerende leuning constructie. - Demonteren leuningen en voertuig kerende leuning constructie	Toolbox ,LMRA, tijdelijke borstwering plaatsen voor dat de leuning herstelt wordt. water , PBM's Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 11C-115-02
Oer de stringen

- Samenloop risico

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren. Plaatsen volgens CROW 96b
Vervangen leuningconstructie door voertuig kerende leuningconstructie	Arbeids	- Aangereden worden - Vallen *Vallen van materialen en gereedschap op onderliggende wegen	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - Werken op hoogte - Onvoldoende maatregelen getroffen om vallende voorwerpen te voorkomen op onderliggend wegennet	Toolbox, PBM's Toolbox ,tijdelijke borstwering plaatsen voor dat de leuning verwijderd wordt.
		- Kwarts - Knellen	- Boren en slijpen van beton vrijkomend kwarts - Geen goede opstelplaats - Onvoldoende bekend met hijs tekens.	Toolbox, TRA Bronafzuiging, water , PBM's Toolbox Opleiding
		- Vallende last. - Gehoorschade	- Last niet goed aangeslagen - Demonteren leuning en monteren voertuig kerende leuning constructie.	Riggeropleiding Gebruik PBM
	Omgeving	- Geluid overlast	- Demonteren leuningen en voertuig kerende leuning constructie	Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 16B-112-02
Skoatterskans
schamprand en geleidingsconstrutie.

- Samenloop Risico

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
Betonreparatie bovenbouw, voegovergang, verharding vervangen	Arbeids	- Aangereden worden - Vallen * Vallen van materialen en gereedschap op onderliggende wegen	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - Werken op hoogte - Onvoldoende maatregelen getroffen om vallende voorwerpen te voorkomen op onderliggend wegennet	Plaatsen volgens CROW 96A Toolbox, PBM's Afscherming plaatsen zodat er geen materialen kunnen vallen.
		- Kwarts	- Bewerkingen beton	Bron afzuiging. Water gebruiken. PBM's
		- Gehoorschade	- Bewerken beton	Gebruik PBM
	Omgeving	- Geluid overlast	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 11C-117-01
Heabregge
Geleidenrail vervangen

- Samenloop risico

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
Geleidenrail vervangen	Arbeids	- Aangereden worden - Vallen	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - Werken op hoogte	Plaatsen volgens CROW 96A Toolbox, PBM's
		*Vallen van materialen en gereedschap op onderliggende wegen	- Onvoldoende maatregelen getroffen om vallende voorwerpen te voorkomen op onderliggend wegennet	Afscherming plaatsen zodat er geen materialen kunnen vallen
		- Kwarts	- Bewerkingen beton	Bron afzuiging. Water gebruiken. PBM's
		- Gehoorschade	- Bewerken beton	Gebruik PBM
	Omgeving	- Geluid overlast	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 05G-107-01
Zweinserweg
Verharding vervangen

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen Verharding vervangen	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
	Arbeids	- Aangereden worden - Knellen	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - geen goede opstelplaats - Onvoldoende bekend met hijs tekens.	Plaatsen volgens CROW 96A Toolbox Opleiding
		- vallende last	- Last niet goed aangeslagen	Riggeropleiding
		- Kwarts	- Bewerkingen beton	Bron afzuiging. Water gebruiken PBM
		- Gehoorschade	- Bewerken beton	Gebruik PBM
	Omgeving	- Geluid overlast	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 11A-111-02
Galama

*Samenloop risico

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Arbeids	- Aangereden worden - Vallen	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - Werken op hoogte	Plaatsen volgens CROW 96A Toolbox PBM,s
		* Vallen van materialen en gereedschap op onderliggende wegen	- Onvoldoende maatregelen getroffen om vallende voorwerpen te voorkomen op onderliggend wegennet	Toolbox , LMRA
		- Knellen	- Geen goede opstelplaats - Onvoldoende bekend met hijs tekens.	Opleiding
		- vallende last.	- Last niet goed aangeslagen -	Riggeropleiding
		- Gehoorschade	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Gebruik PBM
	Omgeving	- Geluid overlast	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 10B-002-02
Herne

- Samenloop risico

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
Demonteren en monteren onderdelen geleiderail en leuning vervangen	Arbeids	- Aangereden worden - Vallen	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - Werken op hoogte	Plaatsen volgens CROW 96A
		* Vallen van materialen en gereedschap op onderliggende wegen	- Onvoldoende maatregelen getroffen om vallende voorwerpen te voorkomen op onderliggend wegennet	Toolbox
		- Knellen	- Geen goede opstelplaats - Onvoldoende bekend met hijs tekens.	Opleiding
		- vallende last. -	- Last niet goed aangeslagen	Riggeropleiding
	Omgeving	- Gehoorschade	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Gebruik PBM
		- Geluid overlast	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 17A-305-01
Beilerstroom
Beton reparatie geleideconstructie.

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
Betonreparatie geleiderail	Arbeids	- Aangereden worden - Knellen	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - geen goede opstelplaats - Onvoldoende bekend met hijs tekens.	Plaatsen volgens CROW 96A Toolbox Opleiding
		- vallende last -	- Last niet goed aangeslagen -	Riggeropleiding
		- Gehoorschade	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Gebruik PBM
	Omgeving	- Geluid overlast	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail	Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 05H-106-01
Skingsterdijk

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
Verharding vervangen	Arbeids	- Aangereden worden	- Verkeersmaatregelen onvoldoende	Plaatsen volgens CROW 96a
		- Knellen	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail constructie	Toolbox, PBM's
		- Gehoorschade	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail constructie	Gebruik PBM
	Omgeving	- Geluid overlast	- Demonteren en monteren onderdelen geleiderail constructie	Afstemmen omgeving

Risico's Kunstwerk.
Disk 17C-308-01.
molenhoek.

Werkzaamheden	Thema veiligheid	Risico	Oorzaak	(mogelijke)Beheersmaatregel
Plaatsen / verwijderen verkeersmaatregelen	Verkeer	- Aangereden worden	- Verkeerde volgorde - Gedrag medewerkers - Gedrag Weggebruikers	Niet werken zoals besproken is met de medewerkers die deze maatregelen uitvoeren.
Herstellen schamprand	Arbeids	- Aangereden worden - Vallen - Verdrinken	- Verkeersmaatregelen onvoldoende - Werken op hoogte - Leuning wordt verwijderd met geleiderail. - Onvoldoende maatregelen	Plaatsen volgens CROW 96a Toolbox, PBM's Toolbox PBM's
		- Knellen	- Geen goede opstelplaats - Onvoldoende bekend met hijs tekens. - Last niet goed aangeslagen	Toolbox Opleiding
		- Vallende last. - Gehoorschade	- Demonteren geleiderail en monteren halve stepbarrier	Riggeropleiding Gebruik PBM
	Omgeving	- Geluid overlast	- Demonteren geleiderail en monteren halve stepbarrier.	Afstemmen omgeving
reparatie				

Extra(Specifiek)Areaal risico's

nr	Hoofdlocatie	Locatie benaming	Omschrijving risico	Oorzaak
2020-127	overal	overal	Niet voldoen aan wettelijke eisen/richtlijnen.	- Hijsmiddelen van pompen gemalen en valbeveiliging nie gekeurd zijn.
2019-130	A6	Afrit Lemmer	Onveilige / onduidelijke situaties	- Aanlegsituatie niet in orde. - Afschuiving talud - slechte geleiding verkeer.
2020-134	overal	overal	Gaten in de weg	- Verschuiven deel GO meer correctief onderhoud en hierdoor minder beschikbaarheid
2020-135	overal	Vluchtstroken	- ijsvorming op vluchtstroken - onveilige situatie in geval van vorst	- Kruidengroei

Bijlage C Taken en verantwoordelijkheden integrale veiligheid IPM-rolhouders

Onderstaand een grove weergave van de verantwoordelijkheidsverdeling van de IPM-rolhouders aangaande de integraal veiligheidsdomeinen in het algemeen . Onder de tabel zijn de taken en verantwoordelijkheden per IPM-rolhouder nader uitgewerkt.

Projectmanager (PM)
Eindverantwoordelijk voor integrale veiligheid binnen het project en gesprekspartner voor de Interne Opdrachtgever, de Portfoliomanager en andere bestuursorganen.
Zorgt voor o.a.:

- stimuleren van veiligheidscultuur binnen het projectteam en i.o. met ON;
- goede afstemming tussen IPM-rolhouders;
- stimuleren van het melden van (bijna)- ongevallen en gevaarlijke situaties;
- stimuleren van de veiligheidscultuur waarin men elkaar aanspreekt op onveilig gedrag;
- rapporteren aan de Interne Opdrachtgever.

Manager projectbeheersing (MPB)
Verantwoordelijk voor de projectbeheersing van de interne organisatie van integrale veiligheid.
Zorgt voor o.a.:

- risicobeheersing integrale veiligheid in het kader van systeemgerichte contractbeheersing (SCB);
- faciliteren van de IPM-rolhouders op het gebied van risicomanagement (rol risicomanager);
- realiseren tab veiligheid in de T- Rapportage, inclusief de invulling van de Veiligheid Monitor Projecten (VMP);
- realiseren veiligheidscultuurmetingen binnen de projectorganisatie;
- bewaken van de interne proceskwaliteit van integrale veiligheid (IKB).

Omgevingsmanager (OM)
Verantwoordelijk voor de omgevingsaspecten van de diverse integraal veiligheidsdomeinen.
Zorgt voor o.a.:

- inventariseren van klanteisen aangaande integrale veiligheid;
- identificeren van omgevingsveiligheidsrisico's en deze laten opnemen in het projectrisicodossier;
- toezien op doeltreffende communicatie door ON aangaande omgevingsveiligheid en bij calamiteiten;
- toezien op doeltreffende uitvoering van verkeersmanagement vaarwegen door ON;
- communicatie met externe belanghebbenden (bijv. de veiligheidsregio's, nevenopdrachtnemers, regionale bedrijven en belangenorganisaties (vaar)weggebruikers).

Technisch manager (TM)
Operationeel verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg voor / coördinatie van integrale veiligheid binnen het project (OG zijde).
Zorgt voor o.a.:

- realiseren juist en volledig IVP, RI&E Veiligheid en IVD contractvoorbereidingsfase;
- realiseren koppeling tussen RI&E Veiligheid en het projectrisicodossier;
- overdracht van veiligheidsinformatie van RWS naar de V&G coördinator ON;
- leveren van materiedeskundigheid voor SCB toetsing (bijv. producttoetsen van veiligheidsplannen en procestoetsen binnen de integraal veiligheidsdomeinen);
- monitoring en toetsing ontwerp op het voldoen aan de wettelijke en contractuele uitgangspunten (incl. VTW's);
- er op toezien dat een V&G-coördinator ontwerp-/uitvoeringsfase wordt aangesteld bij ON;
- realiseren incidentenafhandeling, cq. MIR meldingen;
- evalueren veiligheidsrapportages van de ON (bijv. maandelijkse VGR).

Contractmanager (CM)
Verantwoordelijk voor de borging van integrale veiligheid in het contract en realiseren van systeemgerichte contractbeheersing (SCB) in deze.
Zorgt voor o.a.:

- borging van integrale veiligheid in het contract;
- borging van de toetsstrategie integrale veiligheid in het contractbeheersplan;
- acceptatie veiligheidsdocumenten ON (volgens ANNEX III);
- eerste aanspreekpunt voor de ON aangaande integrale veiligheid;
- periodieke afstemming integrale veiligheid met de ON;
- (wettelijk) toezicht op uitvoering van het V&G / IV beleid door de ON. Geeft hieraan invulling met SCB toetsen en waarnemingen op integrale veiligheid;
- borging van de juiste aandacht voor integrale veiligheid in het VTW proces;
- toezien op juist verlopen van het proces incidentenafhandeling ON / OG.

Bijlage D Calamiteitenbestrijding

Deze bijlage beschrijft op hoofdlijnen de wijze waarop RWS en de ON invulling geven aan crisis- en calamiteitenmanagement.

Crisismanagement Rijkswaterstaat Noord Nederland

Het proces crisismanagement omvat alle activiteiten binnen RWS die nodig zijn voor slagvaardig optreden tijdens crises en zorgt ervoor dat zo snel mogelijk wordt teruggekeerd naar een reguliere situatie.

Crisismanagement is op strategisch, tactisch en operationeel niveau vormgegeven, van het beleidskader tot en met de noodplannen, etc. De bovenliggende plannen bieden het kader voor de onderliggende plannen. Onderstaande afbeelding weerspiegelt dit.

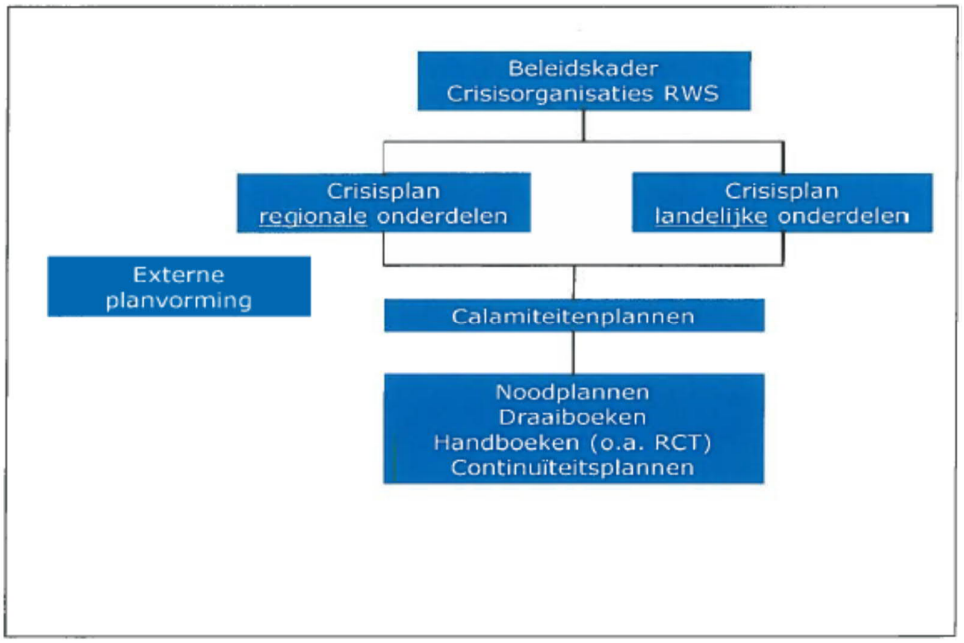

Overzicht planvorming crisismanagement Rijkswaterstaat

Wat de bovengenoemde documenten exact beschrijven, is vastgelegd in § 1.6 van het Crisisplan Rijkswaterstaat Noord Nederland v 0.10 (tactisch niveau).
Op operationeel niveau zijn er calamiteitenplannen opgesteld. Deze werden voorheen ook wel aangeduid als bestrijdingsplannen, objectplannen en dergelijke. Voor het opstellen van deze plannen wordt heel nadrukkelijk de integrale samenwerking opgezocht binnen RWS en waar nodig buiten RWS. In deze calamiteitenplannen worden scenario's beschreven die voor kunnen komen, al dan niet bij een object. Deze calamiteitenplannen worden aangevuld met verschillende draaiboeken en protocollen waarin onderscheid wordt gemaakt tussen thema's (extreem weer, overstromingen, verkeersmanagement, etc.) en objecten (sluizen, bruggen, etc.).
RWS Noord Nederland beschikt voor het droge en natte areaal over het navolgende crisisplan:

- Crisisplan 2016-2019 Rijkswaterstaat NN

Crisispartners Rijkswaterstaat Noord Nederland
Ten behoeve van de samenwerkingsafspraken tussen de Veiligheidsregio's en regionale diensten van Rijkswaterstaat of waterschappen zijn landelijke en regionale convenanten gesloten.

Waterschappen
Waterschappen zijn belangrijke crisispartners van Rijkswaterstaat. De waterschappen dragen zorg voor voldoende, schoon, en veilig water en veilige dijken. De waterschappen in het beheergebied van RWS NN zijn Wetterskip Fryslân, Waterschap Noorderzijlvest, Waterschap Hunze en AA's, Waterschap Drents Overijsselse Delta en Waterschap Vechtstromen.

Veiligheidsregio's
Een veiligheidsregio is een gebied waarin de diverse hulpdiensten en besturen intensief samenwerken op het gebied van: brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR), en handhaving van openbare orde en veiligheid. Het beheergebied van RWS NN is toebedeeld aan 3 veiligheidsregio's: Groningen, Fryslân en Drenthe.

Calamiteitenplan opdrachtnemer
Ten behoeve van calamiteiten binnen de scope van de werkzaamheden van de ON realiseert de ON een calamiteitenplan waarmee wordt geborgd dat de gevolgen van een calamiteit tot een minimum worden beperkt.
Het calamiteitenplan van de ON dient aan te sluiten op de calamiteitenorganisatie van de OG.

Bijlage E Overdrachtsformulier VGCO naar VGCU

Overdrachtsformulier ontwerp- naar uitvoeringsfase

Project : GO NN 2021 - 2022 Datum Overdracht: Zaaknummer: Datum Integraal Veiligheidsplan Datum RI&E Ontwerp: Datum Integraal Veiligheidsdossier:
V&G Coördinator ontwerpfase
Naam: K. Kamstra Bedrijf: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Rijkswaterstaat PPO NN-B Wegen Plaats: Leeuwarden Telefoon: 06 – 53 89 15 06
V&G Coördinator uitvoeringsfase
Naam: Bedrijf: Plaats: Telefoon:

Met ondertekening van dit formulier verklaren de V&G-coördinatoren ontwerpfase en uitvoeringsfase dat er een overdrachtsbespreking V&G heeft plaatsgevonden. In deze bespreking zijn het Integraal Veiligheidsplan (IVP), de Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) Veiligheid en het Integraal Veiligheidsdossier (IVD) van de ontwerpfase doorgenomen en zijn eventuele onduidelijkheden weggenomen. Zie bijlage 1 voor het verslag van eventuele bijzonderheden.

De V&G-coördinator uitvoeringsfase heeft de inhoud van het IVP, RI&E en IVD begrepen en is van mening dat hij deze producten kan omvormen tot een IVP, RI&E en IVD ten behoeve van de uitvoeringsfase van project GO NN 2021-2022.

Indien van toepassing is in bijlage 1 aangegeven welke risico's uit de RI&E Veiligheid ontwerpfase niet worden overgenomen in het RI&E van de uitvoeringsfase en waarom niet.

V&G - coordinatoren	Naam	Paraaf en datum
Ontwerpfase (OG)	K. Kamstra	
Uitvoeringsfase (ON)		

Bijlage 1 (vervolg bijlage E)

Basis overdracht Veiligheid
De overdracht Veiligheid vindt plaats in het kader van contractbepaling XXXXX:
De Opdrachtgever organiseert direct na opdrachtverlening een overleg waarin veiligheidsdocumenten formeel worden overgedragen en integrale veiligheidsrisico's en beheersmaatregelen worden besproken.

Aanwezigen
.....

Integraal Veiligheidsplan
1. .....

Integraal Veiligheidsdossier
2. .....

RI&E Ontwerp
3. .....
De volgende risico's worden niet overgenomen:

Risico nr.	Reden niet overgenomen

Integrale Veiligheid
Kort voorafgaand aan de overdracht is toelichting gegeven op integrale veiligheid binnen RWS en specifiek binnen project GO NN 2021-2022

Aansluitend aan de overdracht zijn de navolgende onderwerpen afgestemd.

4. Omgang veiligheid tijdens transitie (werkoverdracht, inspecties, e.d.)
   - .....
5. Bedrijfsvoering Elektrische Installaties (BEI)
   - .....
6. Dossiervorming in het Onderhoudsbeheersysteem (OBS)
   - .....
7. Samenwerking veiligheid
   - .....
8. Incidentmeldingen
   - .....
9. Voorlichtings- en instructieregime ON
   - .....
10. Rondleiding projectlocatie(s)
    - .....
11. Calamiteitenoefening
    - .....

Overzicht overeengekomen acties

Nr.	Actie	Eigenaar	Uiterlijk
1.			
2.			
3.			

Bijlage F Gebruikte afkortingen

AIV	Adviseur Integrale Veiligheid
ABC	Actueel, Betrouwbaar en Compleet
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BHV	Bedrijfshulpverlening
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BTO	Bouwkundige Technische Organisatorische
C	Civieltechnisch
CBP	Contractbeheersplan
CD	Corporate Dienst
CIV	Coördinatie Informatievoorziening
CV	Constructieve Veiligheid
DG	Directeur Generaal
E	Elektrotechnisch
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GPI	Generieke Poort Instructie
HVWN	Hoofdvaarwegennet
HWS	Hoofdwatersysteem
IA	Industriële Automatisering
IF	Injury Frequency
IKB	Interne Kwaliteitsbewaking
IPM	Integraal Project Management
IV	Integrale Veiligheid
IVD	Integraal Veiligheidsdossier
IVP	Integraal Veiligheidsplan
KES	Klant Eisen Specificatie
KIViP	Kader Integrale Veiligheid in Projecten
MIR	Meldpunt Incidenten Rijkswaterstaat
NGCE	Niet Gesprongen Conventionele Explosieven
NN	Noord-Nederland
OG	Opdrachtgever
ON	Opdrachtnemer
PBM'S	Persoonlijke Beschermingsmiddelen
PC	Prestatiecontract
PCN	Prestatiecontract Nat
PFU	Project Follow Up
POF	Project Opdracht Formulier
PPO	Programma's Projecten Onderhoud
PrABO	Programma Aanpak Beweegbare Objecten
PSU	Project Start Up
RI&E	Risico Inventarisatie & Evaluatie
RWS	Rijkswaterstaat
SAM	Samenwerken Aan Meldingen
SCB	Systeemgerichte Contractbeheersing
TRA	Taak Risicoanalyse
UAV-gc	Uniforme Administratieve Voorwaarden voor geïntegreerde contracten

V&G	Veiligheid en Gezondheid
VCA	VGM Checklist Aannemers
VCA-VOL	VCA persoonscertificaat Voor Operationeel Leidinggevenden
VGR	Voortgangsrapportage
VIM	Vaarweg Incident Management
VMP	Veiligheidsmonitor Projecten
VSE	Vraagspecificatie Eisen
VSP	Vraagspecificatie Proces
VTW	Verzoek Tot Wijziging
VWL	Water Verkeer en Leefomgeving
WTB	Werktuigbouwkunde
VWM	Verkeer- en Watermanagement

Functies

CM	Contractmanager
HID	Hoofdingenieur Directeur
MPB	Manager Projectbeheersing
OM	Omgevingsmanager
PIV	Projectadviseur Integrale Veiligheid
PM	Projectmanager
RM	Risicomanager
TC / TT	Toets Coördinator / Toetsteam
TM	Technisch Manager